Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów

Wniosek

z dnia 24 kwietnia 2018 r.
o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego
w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo

1. Imiona i Nazwisko: Iga Maria Lehman
2. Stopień doktora: doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa
3. Tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego: monografia, **Iga M. Lehman, 2018,** ***Authorial Presence in English Academic Texts: A Comparative Study of Student Writing Across Cultures and Disciplines*****, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien: Peter Lang Verlag, 251 s.**, ISBN 978-3-631-74940-1 (Print); DOI 10.3726/b14175, U.S. Library of Congress Catalog.
4. Wskazanie jednostki organizacyjnej do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego: **Wydział Lingwistyki Stosowanej, Uniwersytet Warszawski, ul. Szturmowa 4, 02-678 Warszawa.**
5. Wnoszę o głosowanie komisji postępowania habilitacyjnego w trybie jawnym.
6. Przyjmuję do wiadomości, że wniosek wraz z autoreferatem zostanie opublikowany na stronie internetowej Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

I. Lehman
.....

podpis Wnioskodawcy

Załączniki:

1) Poświadczona przez jednostkę organizacyjną wybraną do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego kopia dyplomu doktora nauk humanistycznych;
2) Certyfikaty związane z prowadzoną działalnością naukową i dydaktyczną;
3) Autoreferat
   a. w języku polskim
   b. w języku angielskim;
4) Wykaz opublikowanych prac naukowych lub twórczych prac zawodowych;
5) Informacja o osiągnięciach dydaktycznych i sprawowanej opiece naukowej, pracy i współpracy naukowej, udziale w konferencjach i seminariach naukowych, działalności eksperckiej, przyznanych stypendiach międzynarodowych i popularyzacji nauki;
6) Dane kontaktowe habilitantki;
7) Monografia pt. *Authorial Presence in English Academic Texts: A Comparative Study of Student Writing Across Cultures and Disciplines* w wersji elektronicznej na płycie CD.
8) Wniosek o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego wraz z załącznikami w wersji elektronicznej na płycie CD.

Wpłynęło dnia 2018 -04- 24
Nr BCK J-L-6887/18

Zgodność niniejszego odpisu z oryginałem stwierdzam

dnia 24.04.2018

podpis

KIEROWNIK DZIEKANATU
WYDZIAŁU LINGWISTYKI STOSOWANEJ
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

mgr Jadwiga Gryczyńska-Świerczak

ODPIS

SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK
W ŁODZI

Instytut Anglistyki

(nazwa jednostki organizacyjnej szkoły wyższej)

DYPLOM

WYDANY W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Iga Maria Lehman

(imię i nazwisko)

urodzon *a* dnia *28 marca 1969* r. w *Zgierzu*

na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej

"The Co-Construction of Authorial Identity in Student Writing in Polish and English

oraz po złożeniu wymaganych egzaminów uzyska *ła* stopień naukowy

DOKTORA

nauk *humanistycznych w zakresie językoznawstwa*

(określenie dziedziny nauki oraz dyscypliny naukowej)

nadany uchwałą *Instytut Anglistyki Społecznej Akademii Nauk w Łodzi*

(nazwa Rady bądź Instytutu i nazwa szkoły wyższej)

z dnia *19 marca 2014* r.

Promotor w przewodzie doktorskim: *prof. zw. dr hab. Barbara Kryk-Kastovsky*

Recenzenci w przewodzie doktorskim: *prof. zw.dr hab. Piotr Chruszczewski*
prof. zw. dr hab. Aleksander Szwedek

Warszawa, dn. 19 marca 2014

(miejscowość, data)

DYREKTOR INSTYTUTU

prof. zw dr hab. dr h.c. (mult.) Jacek Fisiak

(Dziekan albo Przewodniczący)

SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK W ŁODZI

REKTOR

prof. dr hab. Roman Pelura

(Rektor)

European Commission

SEAL OF EXCELLENCE

Certificate delivered by the European Commission,
as the institution managing Horizon 2020,
the EU Framework Programme for Research and Innovation 2014-2020

The project proposal 739907, IAW

Authorial Identity in a Comparative Perspective. A Study of Student Writing Across Cultures and Academic Disciplines

Submitted under the Horizon 2020's Marie Skłodowska-Curie actions
call H2020-MSCA-IF-2016 of 14 September 2016
by
Iga LEHMAN
and
UNIVERSITAT WIEN
UNIVERSITATSRING 1
1010 WIEN
Austria

following evaluation by an international panel of independent experts

WAS SCORED AS A HIGH-QUALITY PROJECT PROPOSAL IN A HIGHLY COMPETITIVE EVALUATION PROCESS*

This proposal is recommended for funding by other sources since Horizon 2020 resources available for this specific Call were already allocated following a competitive ranking.

* This means passing, with a score of 85% or more, all stringent Horizon 2020 assessment thresholds for the 3 award criteria (excellence, impact, quality and efficiency of implementation) required to receive funding from Horizon 2020.

Carlos Moedas
Commissioner for Research
Science and Innovation

Tibor Navracsics
Commissioner for Education, Culture
Youth and Sport

Brussels, 24/04/2017

Zgodność niniejszego odpisu z oryginałem stwierdzam

dnia 24.04.2018

podpis

KIEROWNIK DZIEKANATU
WYDZIAŁU LINGWISTYKI STOSOWANEJ
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

mgr Jadwiga Gryczyńska-Świerczak

© Images source: © Lonely # 46245900, ag visuell #16440626, Sean Gladwell #60185533, LwRedStorm #3348265, 2011, Kras99 #43746830, 2012, Fotolia.com

Społeczna Akademia Nauk w Łodzi

POWOŁANIE

do pełnienia funkcji

ZASTĘPCY DYREKTORA INSTYTUTU ANGLISTYKI SPOŁECZNEJ AKADEMII NAUK W WARSZAWIE

Pani

dr Iga Lehman

Na podstawie § 6 ust. 5 Statutu Społecznej Akademii Nauk

powołuję Panią do pełnienia funkcji

Zastępcy Dyrektora Instytutu Anglistyki Społecznej Akademii Nauk

w Warszawie od dnia 1 października 2015 roku.

Zgodność niniejszego odpisu
z oryginałem stwierdzam

dnia 24.04.2018

podpis

REKTOR
Społecznej Akademii Nauk
prof. dr hab. Roman Patora

KIEROWNIK DZIEKANATU
WYDZIAŁU LINGWISTYKI STOSOWANEJ
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO
mgr Jadwiga Gryczyńska-Świerczak

Rzeczpospolita Polska - Łódź 2015

Dr Iga Maria Lehman
Załącznik nr 3a

Autoreferat

1. Imiona i nazwisko: Iga Maria Lehman
2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/ artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej:

Data	Miejsce	Nazwa
marzec 2014	Społeczna Akademia Nauk w Warszawie, Instytut Filologii Angielskiej	Doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, rozprawa doktorska pt.:"The Co-Construction of Authorial Identity in Student Writing in Polish and English". Promotor: prof. dr hab. Barbara Kryk-Kastovsky
marzec 1994	Uniwersytet Łódzki, Instytut Filologii Angielskiej	Magister filologii angielskiej, praca magisterska pt.: "The Tragedy of Alienation in *The Return of the Native, Tess of the d'Urbervilles* and *Jude the Obscure* by Thomas Hardy". Promotor: prof. dr hab. Jolanta Nałęcz-Wojtczak

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/ artystycznych:

Data	Jednostka naukowa lub dydaktyczna	Stanowisko
2015 – obecnie	Clark University, oddział w Warszawie	wykładowca
2012 – obecnie	Społeczna Akademia Nauk w Warszawie	adiunkt
2014 – 2015	Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS w Warszawie	wykładowca
2010 – 2012	Uczelnia Vistula w Warszawie	wykładowca
2009 – 2010	University of North Texas, Denton, TX, USA	wykładowca
2007 – 2009	University of Southern Maine, Portland, ME, USA	wykładowca
1996-2006	Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS w Warszawie (wówczas: Wyższa Szkoła Psychologii Społecznej w Warszawie)	lektor języka angielskiego ogólnego i specjalistycznego

4. Wskazanie osiągnięcia* wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2016 r. poz. 882 ze zm. w Dz. U. z 2016 r. poz. 1311.):

a) **tytuł osiągnięcia naukowego/artystycznego**
Monografia: *Authorial Presence in English Academic Texts: A Comparative Study of Student Writing Across Cultures and Disciplines*

b) **autor/autorzy, tytuł/tytuły publikacji, rok wydania, nazwa wydawnictwa**

Iga M. Lehman, 2018, *Authorial Presence in English Academic Texts*: *A Comparative Study of Student Writing Across Cultures and Disciplines*, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien: Peter Lang Verlag, 251 s., ISBN 978-3-631-74940-1 (Print); DOI 10.3726/b14175, U.S. Library of Congress Catalog.

c) **omówienie celu naukowego/ artystycznego ww. pracy/ prac i osiągniętych wyników wraz z omówieniem ich ewentualnego wykorzystania**

Główny cel badawczy

Głównym celem mojej monografii pt. *Authorial Presence in English Academic Texts: A Comparative Study of Student Writing Across Cultures and Disciplines* było uzyskanie odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób kulturowo zróżnicowani i reprezentujący różne dyscypliny naukowe studenci uniwersyteccy przedstawiają siebie jako autorów tekstów akademickich i w jaki sposób przejawia się to w ich pisarskiej autokreacji. Realizując swój cel badawczy, przyjęłam podejście antyesencjalistyczne, oparte na performatywnych aspektach tożsamości, wywodzących się z teorii i praktyki antropologii lingwistycznej, nowych badań nad umiejętnością czytania i pisania (*ang.* New Literacy Studies) oraz z teorii tożsamości językowej Franciszka Gruczy (2002). W swojej pracy wykorzystałam metody stosowane w krytycznej analizie dyskursu (*ang.* Critical Discourse Analysis) (zob. Fairclough 1989, 1995), językoznawstwie systemowo-funkcjonalnym (*ang.* Systemic Functional Linguistics) Halliday'a (patrz Halliday 1985) oraz środki metadyskursowe stosowane przez Hyland'a (2005b) w analizie dyskursu interdyscyplinarnego i międzykulturowego. Połączenie powyższych metod badawczych pozwoliło mi opisać konceptualizację tożsamości studenta-autora anglojęzycznych tekstów akademickich, dla którego angielski nie jest językiem rodzimym. Złożoność tej tożsamości polega na tym, iż konstytuuje się ona nie tylko poprzez doświadczenia społeczno-kulturowe i instytucjonalne studentów-autorów, ale także mają na nią wpływ sprawczość i intencjonalność piszących. Moja uwaga w szczególności skupiła się na analizie korelacji między głosem autorskim [1], rozumianym jako metonimiczne określenie kompetencji nadawczych i wyłaniającym się w korpusie badanych tekstów, a płcią, kompetencją językową, umiejętnością pisania, narodowością i dyscypliną akademicką piszących.

[1] Tożsamość autorska jest wynikiem głosów aktywowanych przez autora w tekście i dlatego wyrażenia *tożsamość autorska* i *głos autorski* są traktowane synonimicznie i używane zamiennie w mojej książce.

Dotychczasowy stan wiedzy

Większość z niewielu badań poświęconych autoprezentacji autorów anglojęzycznych tekstów akademickich koncentruje się głównie na sposobach, w jakich stosują oni środki metadyskursowe w swoich tekstach (np. Vande Kopple 1985, Crismore 1989, Hyland 2000, 2004, 2005b) oraz na różnicach retorycznych (stylistycznych) typowych dla danych gatunków literackich i grup kulturowych (np. Mauranen 1993b, Crismore et al. 1993, Valero-Garces 1996, Duszak 1997). Dlatego nadrzędnym celem mojej pracy było wypełnienie luki badawczej dotyczącej następujących problemów: (1) stopnia, w jakim teksty akademickie pisane w języku angielskim, jako drugim, odzwierciedlają dominujące anglo-amerykańskie konwencje pisarskie, oraz (2) wpływu zajmowanych przez studentów-autorów, w przeszłości i obecnie, pozycji społecznych i instytucjonalnych na formowanie się ich dyscyplinarnych tożsamości autorskich.

Teoretyczne znaczenie badań nad tożsamością dla dyskursu pisemnego

Możliwość i umiejętność gromadzenia, porządkowania i opowiadania osobistych doświadczeń w dyskursie pisemnym może przyczynić się do kształtowania się poczucia tożsamości. Jednak to, co definiuje ludzi jako wiarygodnych pisarzy, to nie tylko treść ich opowieści, ale sposób, w jaki korzystają ze wspólnych, społecznie dostępnych zasobów, których używają, opowiadając swoje historie. Według Gee (1999) te wspólne doświadczenia wykorzystywane są przez ludzi w następujący sposób: "when we speak or write we always take a particular perspective on what is "normal" and not; what is "acceptable" and not, what is "right" and not, what is "real" and not; what is the "way things are" and not; what is the "way things ought to be" and not; what is "possible" and not; what "people like us" or "people like them" do and don't; and so on and so forth, again through a nearly endless list" (1999, str. 2) ["kiedy mówimy lub piszemy, zawsze przyjmujemy konkretną postawę wobec tego, co jest "normalne", a co nie; co jest "dopuszczalne", a co nie, co jest "właściwe", a co nie, co jest "prawdziwe", a co nie; jaki jest rzeczywisty "stan rzeczy", a jaki nie; jaki jest właściwy "porządek rzeczy", a jaki nie; co jest "możliwe", a co nie; co "ludzie tacy jak my" lub "ludzie tacy jak oni" robią, a czego nie robią; i tak dalej, i tak dalej, tworzymy listę, która nie ma końca" - tłumaczenie moje].

Ten silny wpływ czynników społecznych na sposób naszej komunikacji dotyczy również interakcji autorów akademickich ze swoimi czytelnikami. Ich głos autorski kształtuje się bowiem w procesie negocjacji, akceptacji, modyfikacji i odrzucenia norm dyskursywnych, którym podlegają w swoich społecznościach dyskursowych.

U podstaw moich dociekań badawczych leży założenie, że pisanie jest aktem tożsamości, który powinien być analizowany na osi indywidualnych (osobistych)-kolektywnych (społecznych) wpływów. Kontinuum to pociąga za sobą jednak wiele innych, pokrewnych perspektyw, łącznie ze sposobami, w jakich ludzie odtwarzają lub przeciwstawiają się dominującym praktykom i dyskursom oraz są pozycjonowani przez swoje społeczności dyskursowe. Punktem wyjścia do moich rozważań były wybrane społeczno-semiotyczne oraz szeroko pojęte antropologiczne poglądy na język, które zostały zsyntetyzowane w wieloaspektowym modelu tożsamości akademickiej. Takie podejście pozwoliło mi spojrzeć na tożsamość piszących jako konstrukt posiadający siłę sprawczą w procesie nabywania języka, i tym samym uwypukliło potrzebę ustanowienia teoretycznej relewancji badań nad tożsamością.

To istotne spostrzeżenie mogę poprzeć następującymi argumentami, które łączą się ze sobą w logiczną całość:

1. Badania nad tożsamością użytkownika drugiego języka oferują kompleksową teorię dotyczącą tego, w jaki sposób integruje się on ze swoim nowym środowiskiem językowym i kulturowym, również w kontekście edukacyjnym. Na przykład pedagogika krytyczna (*ang.* critical pedagogy) ma na celu wyposażenie uczących się drugiego języka i innych marginalizowanych studentów w narzędzia umożliwiające im kwestionowanie i przeciwstawianie się dominującym dyskursom, sprawiając przez to, że instytucje i relacje społeczne stają się mniej opresyjne. Ponadto pedagogika 'trzeciej przestrzeni' (*ang.* Thirdspace pedagogy) proponuje wyjście poza granice następujących dualizmów: „indywidualny- społeczny", „swój-inny", „rodzimy- nie rodzimy użytkownik języka"," kultura rodzima-kultura obca". Jak się okazuje, hamują one proces przyswajania drugiego języka. Pedagogika 'trzeciej przestrzeni' ma za zadanie nie tylko ułatwić studentom-autorom dostosowanie się do wymagań społeczności dyskursowych, do których należą pisząc swoje teksty, ale przede wszystkim pokazuje rozwiązania mające ułatwić im zachowanie pisarskiej tożsamości. W ten sposób teoria tożsamości proponuje nierodzimym użytkownikom języka podmiotowe, a nie przedmiotowe pozycje dyskursowe, które mogą zajmować, aby stworzyć tożsamość autorską chroniącą ich przed marginalizacją w społeczności nauczanego języka.
2. Zainteresowanie teoretyków tożsamości wpływem związków władzy na możliwości autorskiej autokreacji, które są dostępne dla użytkowników drugiego języka w ich wspólnotach praktyk (*ang.* communities of practice) (Wenger 2000), jest głównym przedmiotem teorii i praktyki dyscypliny naukowej poświęconej akwizycji drugiego języka (*ang.* Second Language Acquisition (SLA)) (zob. Spolsky 1989). Dlatego praktyki

pedagogiczne obejmujące takie zagadnienia, jak: analiza potrzeb/praw uczących się oraz krytyczne podejście do nauczania angielskiego do celów akademickich (*ang.* English for Academic Purposes) (zob. Benesch 2001, Kramsch 2001, Casanave 2002, i Canagarajah 2002), są niezmiernie ważne, ponieważ pomagają uczącym się zrozumieć, że kiedy wyrażają oni opór wobec dominujących dyskursów, wówczas świadomość związków władzy może się przyczynić do kreatywności w pisaniu tekstów funkcjonujących w drugim języku.

3. Badania tożsamości, koncentrujące się na indywidualistycznych (romantycznych) aspektach głosu (zob. Elbow 1994), podkreślają rolę ludzkiej siły sprawczej w kształtowaniu się głosu autora akademickich tekstów. Wykorzystując tę siłę, użytkownicy drugiego języka, choć instytucjonalnie ograniczeni do komunikowania się z pozycji jednej, określonej dyskursowej tożsamości, są w stanie, w zależności do kontekstu społeczno-kulturowego, w którym ich tekst powstaje, rościć sobie prawo do tworzenia alternatywnej tożsamości, dającej im poczucie komfortu i bezpieczeństwa. Ta wyzwoleńcza siła tożsamości jest pozytywnym czynnikiem, wspierającym proces nabywania języka docelowego.

4. Społeczne i dyskursywne zakotwiczenie głosu (Matsuda 2001) odzwierciedlone jest w wielu teoriach społecznych, które obejmują takie podejścia, jak: socjo-konstrukcjonistyczne (*ang.* social-constructionist), poststrukturalistyczne i postkolonialne (zob. Harré i Davis 1990, Harré i van Langenhove 1999, Bakhtin 1986, S. Hall and du Gay 1996, Rampton 1995), oferujące szeroką gamę możliwości kreacji społecznych aspektów autorskiej jaźni (*ang.* self). Na przykład teoria pozycjonowania może być przydatnym narzędziem konceptualnym, które umożliwia teoretyczne omówienie tych aspektów w oparciu o dynamiczną analizę różnych typów dyskursu. Pozwala to na stworzenie zbioru reguł, które określają dlaczego i w jaki sposób piszący poruszają się między różnymi pozycjami podmiotowymi, z którymi albo identyfikują się w różnym stopniu, albo je odrzucają. Również postkolonialne pojęcia, takie jak diaspora i *language crossing*, mogą znacząco przyczynić się do zrozumienia społecznych aspektów tożsamości. To co łączy wskazane pojęcia z moim rozumieniem procesu kształtowania tożsamości przez użytkowników drugiego języka, jest rola władzy i prestiżu dominującego lub docelowego języka i kultury (*ang.* L2 i C2) nad językiem i kulturą grup mniejszościowych (*ang.* L1 i C1). Co więcej, obserwacja ta rodzi ważne pytania na temat roli sprawczości, władzy i legitymizacji (*ang.* legitimacy), które w taki czy inny sposób uczestnicy dyskursu muszą negocjować w procesie komunikacji, aby móc skutecznie uczestniczyć w swoich wspólnotach praktyk (*ang.* communities of practice).

5. Teoretycy tożsamości podkreślają rosnące znaczenie osobistych narracji (Burner 1990, 1991,Rosenwald i Ochberg 1992, Josselson i Lieblich 1993, Johnstone 1995, Bamberg 1997,

Ochs1997, Pavlenko i Lantolf 2000), które stanowią wiarygodny i przekonywający dowód na zmiany zachodzące w tożsamości autorskiej w procesie językowego i kulturowego przekraczania granic. Jak zauważa Stephenson, "The capacity to narrate our personal experience gives us a sense of individual identity, but only in so far as we are able to relate that experience to a broader narrative" (Stephenson 2000, str. 117-18) ["zdolność do opowiadania naszych osobistych doświadczeń daje nam poczucie indywidualnej tożsamości, ale tylko w takim stopniu, w jakim jesteśmy w stanie powiązać to doświadczenie z szerszą narracją"- tłumaczenie moje]. Ma to ważne konsekwencje dla poczucia własnej tożsamości, ponieważ ci, którzy nie mogą identyfikować się z dominującą narracją, czują się wyobcowani i wykluczeni.

6. Umiejętność wchodzenia w nowe pozycje społeczne i podmiotowe jest również możliwa dzięki identyfikacji użytkownika drugiego języka z wyobrażonymi społecznościami (*ang.* imagined communities) (Anderson 1991). Ostatnie badania nad wyobrażonymi społecznościami i tożsamościami (Norton, 2001, Kanno i Norton 2003, Pavlenko i Norton 2007, Norton i Gao 2008) pozwoliły ustalić, że społeczność docelowego języka może stać się nie tylko miejscem rekonstrukcji doświadczeń związanych z naszą interakcją z wcześniejszymi społecznościami i historycznie stworzonymi relacjami, ale także doświadczeń dotyczących społeczności wyobraźni, która oferuje szeroki zakres możliwości konstruowania naszej tożsamości w drugim języku i kulturze. Ponadto, przyjmując podstawowe założenia modelu odzyskiwania tożsamości w drugim języku (*ang.* model of identity recovery in L2) zaproponowanego przez Norton, 2001, Kanno i Norton 2003, Pavlenko i Norton 2007, Norton i Gao 2008), wyimaginowane wspólnoty mogą być postrzegane jako cenne źródło, dające wgląd w potencjalne tożsamości kształtowane przez narzucone, przyjęte i negocjowalne aspekty jaźni (*ang.* self).

Opis działań badawczych

Moje dociekania badawcze rozszerzają teorię tożsamości Norton (1997), która określa poststrukturalistyczną koncepcję tożsamości jako pojęcie złożone, podlegające zmianom w czasie i przestrzeni. W monografii tej zwracam uwagę na znaczenie badań nad tożsamością, a szczególnie na problem tworzenia dyrektyw ramowych (*ang.* frameworks), które uznaję za pomocne w rozwijaniu kompetencji pisania w drugim języku. W ten sposób podkreślam wagę zjawisk związanych z produkcją językową, takich jak: dialektyka czynników indywidualnych, poznawczych i afektywnych oraz społeczno-kulturowych, które łączą się ze sobą w procesie kształtowania się językowej tożsamości użytkownika danego języka. Pokazuję również, że

teoria nabywania drugiego języka (*ang.* SLA theory) nie wyjaśnia w wystarczającym stopniu wpływu czynników indywidualnych i środowiskowych na autoprezentację autorów w tekstach akademickim pisanych w drugim języku. Uważam, że wynika to z braku kompleksowej teorii, która łączyłaby tożsamość autora akademickiego, piszącego w drugim języku, z kontekstem produkcji tekstu. Teoretycy SLA nie zbadali w wystarczającym stopniu, w jaki sposób w kontekście akademickim stosunki władzy - wynikające na przykład z procesu oceniania - ograniczają autoprezentację autora. Twierdzę – podobnie jak Foucault (1980) - że władza jest nie tylko sprawowana na poziomie „makropotężnych instytucji", takich jak systemy polityczne czy prawne, ale także na poziomie „mikro", czyli ujawnia się w codziennych interakcjach społecznych usytuowanych w danym kontekście kulturowym i językowym. Język może być używany bowiem jako środek kontroli społecznej. Sytuację tę odzwierciedla status takich dominujących języków jak angielski, ponieważ ograniczają one studentom korzystanie ze wszystkich, łącznie z rodzimymi, zasobów kulturowych w procesie czytania i pisania. W ten sposób prowadzą do marginalizacji ich praktyk czytania i pisania (*ang.* literacy practices), gdyż pozbawiają komunikację w drugim języku siły sprawczej, nadając jej status komunikacji mniejszości społeczno-kulturowej, podporządkowanej dominującym dyskursom.

W ten sposób jednostki ulegają narzuconej socjalizacji poprzez proces tworzenia tekstów, ponieważ w kontekście instytucjonalnym wybory językowe i stylistyczne autora ograniczone są wymaganiami retorycznymi, które obowiązują we wspólnocie dyskursowej utworzonej w danej dyscyplinie naukowej. Wspólnoty zorganizowane wokół konkretnej dyscypliny naukowej demonstrują preferencje dla różnych rodzajów argumentacji i poprzez reprodukowanie stworzonych przez siebie kombinacji leksykalno-gramatycznych oraz strategii retorycznych i stylistycznych, rozwijają określone gatunki literackie, które są wykorzystywane do rozpowszechniania wiedzy, wartości i przekonań danej wspólnoty. Dyskursy te mają w ten sposób zdolność kontrolowania "[...] our routine experiences of the world and the way we classify that world. They, therefore, have power to foster particular kinds of identities to suit their own purposes" (Mayr 2008, p. 1) ["[...] naszych rutynowych doświadczeń związanych z postrzeganiem świata oraz sposobu, w jaki klasyfikujemy ten świat. Mają więc moc wspierania rozwoju określonych rodzajów tożsamości tak, aby dopasować się je do swoich własnych celów "- tłumaczenie moje]. Wobec tego postrzegam język jako główne narzędzie, za pomocą którego instytucje budują spójną rzeczywistość społeczną, która przyczynia się do konstrukcji tożsamości autorów akademickich oraz poczucia i dyskursowej realizacji ich jaźni (*ang.* self).

Ponieważ instytucje pełnią istotną funkcję w kształtowaniu rzeczywistości społecznej i wyposażaniu uczestników dyskursu w określone poczucie tożsamości, ważne pytanie, które zadaję - w odniesieniu do autorów akademickich piszących w drugim języku - brzmi: w jaki sposób dyskurs dyscyplinarny wpływa na sposób dyskursowej realizacji ich autorskiej jaźni? Twierdzę, że w tym przypadku autorska jaźń tworzy się w przestrzeni między dwoma językami i dwoma kulturami, w której leksyko-gramatyczne i retoryczne wybory studentów wyraźnie wskazują na wpływ pierwszego języka i pierwszej kultury na ich autorską autokreację. Wybory te są często intuicyjne, a nie oparte na wyuczonej kompetencji komunikacyjnej.

Mój główny cel badawczy w związku z tym oparty jest na hipotezie, że tożsamość studenta- autora piszącego w drugim języku nie jest stabilnym bytem, ale w różnym stopniu zależy od kompetencji pisania w drugim języku i autorskiej tożsamości, którą podzieliłam na trzy odrębne kategorie: indywidualne 'ja' (*ang.* individual self) , kolektywne 'ja' (*ang.* collective self) i zdepersonalizowane 'ja' (*ang.* depersonalized self). Indywidualne 'ja' jest wytworem indywidualnego poznania, osobowości oraz historii życia autora, i umożliwia piszącym przyjęcie autorytatywnego i niezależnego głosu, aby"[...] become agents of change through moments of struggle, glimpses of conflict, and in-between stages" (Reynolds 1993, str. 209) ["[...] stać się sprawcami zmian przez momenty walki, przelotne konflikty i pośrednie etapy "- tłumaczenie moje]. Indywidualne 'ja' jest społecznie współtworzone przez kolektywne 'ja', które konstytuuje się przez pozycjonowanie jednostki w różnych kontekstach społecznych, w relacjach i praktykach dyskursowych. Kolektywne "ja" jest wytworem walki autora o poczucie przynależności do określonej społeczności dyskursowej i manifestuje się między innymi na poziomie głosu „przyjaznego" dla czytelnika, cechującego się obecnością wyraźnych znaków dyskursu (*ang.* transition signals), które prowadzą czytelnika przez tekst, oraz obecnością wyrażeń, które pomagają stworzyć autorowi bliską relację z czytelnikiem. Zdepersonalizowane 'ja' odzwierciedla stopień, w jakim autor akceptuje konwencje retoryczne tekstów swojej społeczności dyskursowej i wyraża gotowość do ich reprodukowania poprzez zminimalizowanie bądź ukrycie swojej obecności w tekście. W celu zidentyfikowania i zdefiniowania tych trzech wyżej wymienionych aspektów autorskiej jaźni w korpusie badanych tekstów, czerpałam z teorii i praktyki antropologii językowej, badań nad dyskursem, retoryki międzykulturowej oraz badań nad nabywaniem drugiego języka (*ang.* Second Language Acquisition (SLA)).

Opis wyników badań i ich zastosowania

Kiedy uczący akademickiego pisania są pytani o to, co cenią sobie najbardziej w pisemnych pracach studentów, najczęstsza odpowiedź brzmi: głos autorski. Stwierdzenie to wynika z faktu, że dobrze napisana praca jest świadectwem autentycznych zainteresowań autora, jego przekonań i osobowości (National Writing Project i Nagin 2003). Chociaż sposób wyrażenia autorskiego głosu ma decydujący wpływ na poziom pracy, istnieją trzy luki w konceptualizacji tego pojęcia. A mianowicie należy stworzyć: 1) dokładniejszą definicję głosu, aby zredukować koncepcyjną niejasność pojęcia; 2) narzędzia analityczne, które mogą skutecznie mierzyć głos; oraz 3) rubrykę punktową dla kategorii głosu, służącą do oceny ogólnej umiejętności pisania.

Dlatego też cennym wkładem mojego badania w teorię i praktykę pedagogiki nauczania drugiego języka jest stworzenie dwóch narzędzi diagnostycznych mających na celu: 1) identyfikację i pomiar typów głosu wyłaniających się w tekstach studentów oraz 2) pomiar kompetencji pisania poprzez ocenę trzech aspektów tekstu: struktury retorycznej (*ang.* rhetorical structure), rozwinięcia tematu (*ang.* focus and development) oraz poprawności językowej (*ang.* language use). Wyżej wymienione kategorie głosu pisarza (indywidualne 'ja', kolektywne 'ja' i zdepersonalizowane 'ja'), wskazujące na trzy różne sposoby autokreacji, zidentyfikowane w swoim badaniu, umożliwiają badaczom i uczącym akademickiego pisania określić, w jaki sposób autor komunikacje się i tworzy relację z czytelnikiem. Opracowane przeze mnie deskryptory, służące do badania głosu jako wymiaru tekstowego, stanowią rubrykę punktową dla kategorii głosu, która może być wykorzystana do pomiaru ogólnej kompetencji pisania i może być pomocna w identyfikowaniu potencjalnych problemów i ewentualnych korzyści wynikających z rozwijania tożsamości studenta-autora piszącego w drugim języku. Zastosowanie zaprojektowanego przez mnie narzędzia, które diagnozuje prymarne i zróżnicowane cechy tekstu (*ang.* Primary and Multiple Trait Scoring Test), a tym samym kompetencje w pisaniu, pozwoliło mi określić, w jakim stopniu teksty studentów nie będących rodzimymi użytkownikami języka angielskiego są podporządkowane dominującym, anglo-amerykańskim standardom pisania. Narzędzia służące do diagnozowania prymarnych cech tekstu są dostosowane do indywidualnych potrzeb każdego pisemnego zadania, a zatem pozwalają ocenić te cechy tekstu, które odnoszą się bezpośrednio do relacji między kompetencją pisania a sposobem wyrażenia autorskiego głosu.

Zastosowanie tych narzędzi do analizy badanego przeze mnie korpusu tekstów pozwoliło mi stwierdzić, że studenci-autorzy w swoich pracach używają głównie strategii

retorycznych typowych dla swoich społeczności dyscyplinarnych, a nie strategii negocjacji lub oporu wobec istniejących konwencji. Ponadto odkryłam, że stosowanie tych strategii jest związane ze społecznymi aspektami tożsamości studentów, które rozwinęły się dzięki ich minionemu i bieżącemu uczestnictwu w rodzimym i obcojęzycznym dyskursie dyscyplinarnym.

Co więcej, stwierdziłem, że kwestia odtwarzania usankcjonowanych instytucjonalnie konwencji retorycznych ma ważne konsekwencje dla wyłaniających się tożsamości autorów (*ang.* emergent identities), które nazywam również 'głosami piszących' (*ang.*'writer voices'). Mimo że esej, który pisali badani studenci, wymagał wyrażenia własnej opinii na temat kontrowersyjnego problemu, stosowane przez nich środki dyskursywne na ogół nie pozwały na wyrażenie autorytatywnego, autorskiego głosu. Wskazuje to na dominujący trend w „samopozycjonowaniu" (*ang.* self-positioning), który polega na nie- eksponowaniu obecności autora w tekście, czyli odbywa się poprzez aktywowanie zdepersonalizowanego głosu (głos D). Oczywistym staje się fakt, że studenci-autorzy nie czują się upoważnieni do wyrażania swojego zdania w sposób autorytatywny, nie ustanawiają również swojej władzy (hegemonicznej) nad napisanym przez siebie tekstem. Dzieje się tak dlatego, że możliwości tworzenia i wyrażania ich autorskiej tożsamości są ograniczone przez instytucjonalne i dyscyplinarne konteksty, co hamuje siłę sprawczą piszących do poszukiwania nowych środków wyrazu, zarówno w ich ojczystym, jak i drugim języku. Uwolnienie siły sprawczej pozwoliłoby na stawianie oporu wobec narzuconych tożsamości (*ang.* imposed identities) i umożliwiłoby im stworzenie unikalnego, autorskiego głosu.

Korpus badawczy częściowo składa się również z wywiadów przeprowadzonych z ukraińskimi studentami, w których respondenci rekonstruowali wydarzenia ze swojej autobiograficznej przeszłości, ze szczególnym uwzględnieniem doświadczeń związanych z praktyką pisania akademickiego. W ten sposób w moim badaniu byłam w stanie odszukać przykłady interdyskursywności[2], które pojawiały się w autobiograficznych relacjach ukraińskich studentów. Według Ivanič interdyskursywność jest centralnym pojęciem w teorii języka i tożsamości, ponieważ wyjaśnia, w jaki sposób piszący dostosowują się do retorycznych konwencji swoich społeczności dyskursowych (Ivanič 1998).

Analiza danych z wywiadu pozwoliła mi na ustalenie, dlaczego studenci ukraińscy w swoich tekstach ujawniają określone, „samopozycjonujące" tendencje i jaki ma to wpływ na

[2] Interdyskursywność (*ang.* interdiscursivity)- termin ukuty przez Fairclough'a na określenie "intertextual relations to conventions" ['intertekstualnych związków z konwencjami"- tłumaczenie moje] (Fairclough 1992, cytowany w Ivanič 1998, s. 48).

wyłaniające się w ich pracach głosy autorskie (*ang.* emergent voices). Zastosowanie modelu zaproponowanego przez Pavlenko i Blackledge'a (2004), który rozróżnia trzy typy tożsamości: narzucone, przybrane i negocjowalne (*ang.* imposed, assumed and negotiable) i kładzie nacisk na rolę związków władzy w procesie kształtowania się tożsamości pisarskiej w drugim języku, pozwoliło mi w wyczerpujący sposób sklasyfikować przykłady interdyskursywności znalezione w wywiadach. W związku z tym mogłam wyjaśnić, w jaki sposób studenci-autorzy dostosowują się do z retorycznych konwencji swoich społeczności dyskursowych, tworząc tym samym interdyskursywne relacje do typów dyskursów, w których uczestniczyli w przeszłości (i uczestniczą obecnie). Zauważyłam, że ukraińscy studenci w zróżnicowany sposób podchodzą do pisania akademickiego w języku angielskim, co ujawnia ich walkę o prawa do konstruowania określonych typów tożsamości autorskich. Zwraca uwagę ich opór wobec przyjęcia tożsamości, z którymi się nie identyfikują, ale także bezwarunkowa akceptacja tożsamości narzuconych im przez dominujące dyskursy. Jak pokazały wyniki mojego badania, presja dominujących dyskursów jest tak silna, że ta ostatnia reakcja studentów-autorów pojawia się najczęściej.

Z mojej analizy wynika, że w zdecydowanej większości teksty akademickie pisane w drugim języku ujawniają głos autora pozbawiony jakiegokolwiek indywidualnego aspektu. Dlatego twierdzę, że możliwość negocjacji różnych opcji wyrażania swojej tożsamości przez studentów akademickich piszących w drugim języku powinna odbywać się między wspólnotą dyskursową, reprezentowaną przez oceniającego, a studentem-autorem. W ten sposób można zmniejszyć nierówną relację władzy istniejącą między drugim językiem i drugą kulturą a pierwszym językiem i pierwszą kulturą, umożliwiając studentom zdobycie - jak to określa Kramsch (2001) - "a profit of distinction " [„profitu wyróżnienia", tłumaczenie moje], poprzez zezwolenie im na czerpanie z dostępnych im zasobów wielojęzyczności i wielokulturowości.

Praktyczne implikacje tego badania podkreślają potrzebę promowania świadomości, że tożsamość pisarza jest kluczowym elementem aktu pisania. Wyniki badania wskazują, że wybór środków dyskursywnych, które sygnalizują określony typ głosu, zależy nie tylko od zainteresowań, wartości, przekonań i praktyk wspólnot dyskursowych, z którymi autor się utożsamia, ale także od jego osobistych doświadczeń, procesów poznawczych i niepowtarzalnej osobowości. Obserwacje te można zastosować w pedagogice nauki pisania w drugim języku - zarówno w celu zredukowania normatywnej tendencyjności w ocenianiu pisemnych prac studentów, jak i w celu rozszerzenia wyboru tekstów o pozycje o charakterze wielokulturowym i uniwersalnym.

Główną implikacją mojego badania dla teorii nabywania drugiego języka (*ang.* SLA theory) jest konieczność podjęcia próby rozwiązania problemu nierównych związków władzy istniejących w kontekście edukacyjnym, które mają charakter zarówno instytucjonalny, jak i językowy, i w zasadniczy sposób wpływają na proces produkcji tekstów akademickich.

Uważam ponadto, że obecny model akulturacji obowiązujący w teorii i praktyce SLA nie bierze pod uwagę wieloaspektowej, konfliktowej i zmieniającej się tożsamości autorów piszących w drugim języku. W związku z tym proponuję, aby cechy poznawcze i afektywne tych praktyk autorskich ujmować w kategoriach konstruktów społecznych tak, aby można było pokazać, w jaki sposób wpływają one na kształt autorskiej tożsamości. Twierdzę również, że postkolonialne ujęcie tożsamości, wyrażone w koncepcji diaspory S. Hall'a i *language crossing* Rampton'a, jest teoretycznie użyteczne i służy nie tylko teoretycznemu wyjaśnieniu wyników moich badań, ale także może stanowić cenny wkład w teorię SLA.

W tym miejscu chciałabym podkreślić, że w moim badaniu przede wszystkim wskazuję złożoność czynników związanych z autokreacją studentów akademickich piszących w drugim języku i pochodzących z różnych środowisk kulturowych, językowych i dyscyplinarnych. Przedstawiona przeze mnie monografia otwiera wiele możliwości przyszłych badań w dziedzinie SLA, które dotyczą przede wszystkim roli tożsamości autorskiej w procesie pisania w drugim języku. Tym samym sygnalizuję kolejne perspektywy badawcze ujmując je w następujący katalog pytań problemowych:

- Z jakimi aspektami swojej tożsamości autorskiej, wyłaniającymi się w tekstach pisanych w drugim języku, autorzy tych tekstów identyfikują się w pełni? Innymi słowy, w jakim stopniu na ich autorską autokreację mają wpływ siła sprawcza i intencjonalność, a w jakim stopniu jest ona produktem podmiotowego pozycjonowania autorów w określonym środowisku społeczno-kulturowym i instytucjonalnym?
- Jaka jest rola związków władzy jako siły kształtującej dyskurs akademicki?
- W jaki sposób studenci-autorzy piszący w drugim języku przyjmują bez zastrzeżeń, odrzucają oraz negocjują instytucjonalnie udostępne im środki językowe?
- Jakie są konkretne powody, które sprawiają, że autorzy akademiccy decydują się w autorytatywny sposób zaznaczyć swoją obecność w tekście lub próbują ją ukryć oraz jakie środki dyskursywne stosują, aby wyrazić swoją silną, autorską opinię (głos typu 'I'), podkreślić swój związek z czytelnikiem (głos typu 'C') i ukryć swoją autorską tożsamość (głos typu 'D')?

Zwracam uwagę również na to, że inne podejścia metodologiczne od tego, które zostało użyte w mojej monografii, powinny być zastosowane w dalszych badaniach czynników decydujących o kształcie tożsamości autorów akademickich piszących w drugim języku: czynników, które - jak udało mi się ustalić - są niezmiernie ważne w procesie tworzenia się tej tożsamości.

Empiryczny charakter mojego badania wymagał zarówno ilościowego, jak i jakościowego podejścia do analizy danych. Ponieważ ilościowa analiza danych wskazuje jedynie na pewne powtarzające się tendencje w procesie formowania się tożsamości autorskiej w drugim języku, interesujące byłoby głębsze przeanalizowanie tych tendencji za pomocą szerszej analizy jakościowej.

Mam nadzieję, że wyniki mojego badania zmienią dominujące do tej pory esencjalistyczne podejście do konceptualizacji tożsamości autora piszącego w drugim języku. Takie podejście identyfikuje bowiem cechy kultury z cechami narodowymi, redukując w ten sposób użytkowników języka do typów kulturowych i utożsamiając umiejętność czytania i pisania (*ang.* literacy) w drugim języku z nabywaniem określonych umiejętności poznawczych i językowych. W mojej monografii kwestionuję to stanowisko i twierdzę, że kontekst kulturowy, znajdujący swoje odbicie w dyskursie i jednocześnie tworzący go, powinien być postrzegany jako zjawisko dynamiczne, a nie zjawisko ograniczone do jednorodnego dyskursu narodowego. Wynika to z przekonania, że tożsamość uczestnika dyskursu stale ewaluuje dzięki jego uczestnictwu w różnych wspólnotach dyskursowych i grupach społecznych.

Jak pokazały wyniki moich badań, autokreacja studentów-autorów związana jest ze sposobem, w jaki postrzegają oni swoje mienione doświadczenia społeczno-kulturowe, instytucjonalne i edukacyjne, językowe, a także zależy od poziomu znajomości języka angielskiego. W związku z tym zaproponowane przeze mnie podejście powinno przyczynić się do bardziej skutecznego nauczania pisania w drugim języku w przestrzeni różnych dyscyplin akademickich, a tym samym do bardziej efektywnej międzykulturowej komunikacji akademickiej. Ponieważ wyniki badania zwracają uwagę na istotny wpływ kontekstów kulturowych i instytucjonalnych na kształtowanie się tożsamości studentów obcojęzycznych, można je uogólnić w odniesieniu do innych scenariuszy językowych i kulturowych w dziedzinie pedagogiki pisania akademickiego w drugim języku.

Niniejsza monografia pokazuje, w jaki sposób teoria wpływa na praktykę, dając badaczom i nauczycielom wgląd w różnorodność konwencji retorycznych obowiązujących w różnych kulturach i dyscyplinach naukowych oraz umożliwiając im przez to stworzenie

własnego wyobrażenia o tym, czym jest akt pisania akademickiego. W związku z tym jest ona skierowana nie tylko do specjalistów z zakresu językoznawstwa stosowanego, zajmujących się badaniem umiejętności akademickiego czytania i pisania (*ang.* academic literacy), nauczania i uczenia się języków obcych, krytycznych badań nad dyskursem i tożsamością, ale także do nauczycieli akademickich uczących w języku angielskim, którzy w wyniku procesów globalizacji obarczeni są odpowiedzialnością za przygotowanie studentów nie będących rodzimymi użytkownikami języka angielskiego do funkcjonowania w wielokulturowych środowiskach akademickich (w których angielski jest *lingua franca*). Nadrzędny cel, który ujawnia się w tej monografii, wiąże się bowiem z propagowaniem świadomości społecznej, że proces nabywania drugiego języka, a w szczególności umiejętność pisania w tym języku, jest zjawiskiem zarówno poznawczo-afektywnym, jak i społeczno-kulturowym. W nim bowiem kontekst kulturowy traktowany jest nie jak fizyczne otoczenie, w którym funkcjonuje dyskurs, ale jako ważny czynnik wpływający na całą kategoryzację treści i sfery poznawczej (ideacyjnej) dyskursu.

Literatura

Anderson, Benedict. *Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism.* New York: Verso, 1991.

Bakhtin, Mikhail. *Speech Genres and Other late essays*. Austin, TX: Texas University Press, 1986.

Bamberg, Michael. "Oral versions of personal experience: Three decades of narrative analysis." *Journal of Narrative and Life History*, tom 7, 1997, s. 1–4.

Benesch, Sarah. *Critical English for Academic Purposes: Theory, Politics and Practice.* Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 2001.

Burner, Jerome S. *Acts of Meaning*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1990.

Burner, Jerome S. "The narrative construction of reality." *Critical Inquiry*, tom 18, 1991, s. 1–21.

Canagarajah, Suresh. *Critical Academic Writing and Multilingual Students*. Ann Arbor, MI: University of Michigan Press, 2002.

Casanave, Christine P. *Writing Games: Multicultural Case Studies of Academic Literacy Practices in Higher Education*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 2002.

Crismore, Avon. *Talking with Readers: Metadiscourse as Rhetorical Act*. New York: Peter Lang, 1989.

Crismore, Avon, Raija Markkanen and Margaret S. Steffensen. "Metadiscourse in persuasive writing: A study of texts written by American and Finnish university students." *Written Communication*, tom10 (1), 1993, s. 39–71.

Duszak, Anna. "Cross-cultural academic communication: A discourse-community view." W: *Culture and Styles of Academic Discourse*, red. Anna Duszak. Berlin: Mouton de Gruyter, 1997, s. 11–39.

Elbow, Peter. *Voice and Writing*. Davis, CA: Hermagoras Press, 1994.

Fairclough, Norman. *Language and Power*. London: Longman, 1989.

Fairclough, Norman. *Critical Discourse Analysis*. Boston: Addison Wesley, 1995.

Foucault, Michael. *Power/Knowledge: Selected Interviews and Other Writings 1972–1977.* Tłum. C. Gordon. New York: Pantheon Books, 1980.

Gee, James P. *An Introduction to Discourse Analysis: Theory and Method.* London and New York: Routledge, 1999.

Grucza, Franciszek. "Język (narodowy) – tożsamość (narodowa) – integracja europejska." W: *Zmiany i rozwój języka oraz tożsamości narodowej – trendy w procesie integracji europejskiej. Referaty z konferencji Kraków, 11-13.X. 2001*, red. Elżbieta Jeleń, Monika Rauen , Małgorzata Świątek and Justyna Winiarska. Kraków: Księgarnia akademicka, 2002, s. 25–49.

Hall, Stuart and Paul du Gay, red. *Questions of Cultural Identity*, London: Sage Publications, 1996.

Halliday, Michael A. K. *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold, 1985.

Harré, Rom and Bronwyn Davis. "Positioning: The discursive production of selves." *Journal for the Theory of Social Behaviour*, tom 20, 1990, s. 43–63.

Harré, Rom and Luk van Langenhove. *Positioning Theory.* Oxford: Blackwell Publishers, 1999.

Hyland, Ken. *Disciplinary Discourses: Social Interactions in Academic Writing.* London: Longman, 2000.

Hyland, Ken. "Disciplinary interactions: Metadiscourse in L2 postgraduate writing." *Journal of Second Language Writing*, tom 13 (2), 2004, s. 133–151.

Hyland, Ken. *Metadiscourse: Exploring Interaction in Writing.* London: Continuum, 2005b.

Ivanič, Roz. *Writing and Identity: The Discoursal Construction of Identity in Academic Writing.* Amsterdam: John Benjamins, 1998.

Johnstone, Karen E. *Understanding Communication in the Second Language Classroom.* New York: Cambridge University Press, 1995.

Josselson, Ruthellen H. and Amia Lieblich. *The Narrative Study of Lives*, tom 1. London: Sage Publications, 1993.

Kanno, Yasuko and Bonny Norton, red. "Imagined communities and educational possibilities." *Journal of Language, Identity and Education*, tom 2 (4), 2003 (wydanie specjalne).

Kramsch, Claire. "Language, culture, and voice in the teaching of English as a foreign language." *NovELTy: A Journal of Foreign Language Teaching and Cultural Studies in Hungary*, tom 8 (1), 2001, s. 4–21.

Matsuda, Paul, K. "Voice in Japanese written discourse: Implication for second language writing." *Journal of Second Language Writing*, tom 10, 2001, s. 35–53.

Mauranen, Anna. "Contrastive ESP rhetoric: Metatext in Finnish-English Economics text." *English for Specific Purposes*, tom 12, 1993a, s. 3–22.

Mayr, Andrea. *Language and Power: An Introduction to Institutional Discourse*. London: Continuum, 2008.

National Writing Project and Carl Nagin. *Because Writing Matters: Improving Student Writing in Our Schools*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 2003.

Norton, Bonny. "Language, identity and the ownership of English." *TESOL Quarterly*, tom 31 (3), 1997, s. 409–429.

Norton, Bonny. "Non-participation, imagined communities, and the language classroom." W: *Learner Contributions to Language Learning: New Directions in Research*, red. Michael P. Breen. London: Pearson Education Limited, 2001, s. 159–171.

Norton, Bonny and Yihong Gao. "Identity, investment, and Chinese learners of English." *Journal of Asian Pacific Communication*, tom 18 (1), 2008, s. 109–120.

Ochs, Elinor. "Narrative." W: *Discourse as Structure and Process*, red. Teun van Dijk. Oxford & Cambridge: Blackwell, 1997, s. 185–207.
Pavlenko, Aneta. "'The making of an American': Negotiation of identities at the turn of the twentieth century." W: *Negotiation of Identities in Multilingual Contexts*, red. Aneta Pavlenko and Adrian Blackledge. Clevedon: Multilingual Matters, 2004, s. 34–67.
Pavlenko, Aneta and James P. Lantolf . "Second language learning as participation and the (re)construction of the selves." W: *Sociocultural Theory and Second Language Learning*, red. James P. Lantolf. Oxford and New York: Oxford University Press, 2000, s. 155–177.
Pavlenko, Aneta and Bonny Norton. "Imagined communities, identity, and English language teaching." W: *International Handbook of English Language Teaching*, red. Jim and Chris Davison. New York: Springer, 2007, s. 669–680.
Rampton, Ben. *Crossing: Language and Ethnicity among Adolescents.* London: Longman, 1995.
Reynolds, Nedra. "Graduate writers and portfolios: Issues of professionalism, authority and resistance." W: *New Directions in Portfolio Assessment*, red. Laurel Black, Donald Daiker, Jeffrey Sommers and Gail Stygall. Portsmouth, NH: Boynton/Cook, 1994, s. 201–209.
Rosenwald, George C. and Richard L. Ochberg. *Storied Lives. The Cultural Politics of Self-Understanding.* New Haven, CT: Yale University Press, 1992.
Spolsky, Bernard. *Conditions for Second Language Learning.* Oxford: Oxford University Press, 1989.
Stephenson, Susan. "Narrative." W: *Understanding Contemporary Life: Understanding the Present*, red. Gary Browning, Abigail Halci and Frank Webster. London: Sage, 2000, s. 112–125.
Valero-Garces, Carmen. "Contrastive ESP rhetoric: Metatext in Spanish-English Economics texts." *English for Specific Purposes*, tom 15 (4), 1996, s. 279–294.
Vande Kopple, William. "Some explanatory discourse on metadiscourse." *College Composition and Communication*, tom 36, 1985, s. 82–93.
Wenger, Etienne. "Communities of practice and social learning systems". *Organization*, tom 7 (2), 2000, s. 225-46.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Początki pracy naukowo-badawczej

W marcu 1994 r. pod kierunkiem prof. Jolanty Nałęcz-Wojtczak napisałem i obroniłem pracę magisterską w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Łódzkiego. Celem tej rozprawy była analiza złożonego problemu alienacji jednostki w twórczości Thomasa Hardy'ego. Poczucie alienacji, nieadekwatności i wykluczenia, doświadczane przez autorów piszących w drugim języku i ich nieustanne próby dostosowania się do dominujących stylów narracji adoptowanej kultury - nieprzerwanie stanowią jeden z głównych wątków badawczych rozwijanych w moich pracach. Zainteresowanie tymi zagadnieniami zostało opracowane w następujących moich publikacjach: "Dual voicing of Asian American writers: The case of Amy Tan" w *Scripta Neophilologica Posnaniensia* (No. 15/2015), "The reconstruction of the identity of bilingual authors through first person tellings: gain or loss?" w *Kwartalniku*

Neofilologicznym (No. 2/2017) oraz "Bicultural identity and literacy practices" w publikacji pokonferencyjnej *Cultures and Languages in Contact IV* 2017.

Pierwszy artykuł dotyczy problematycznego połączenia dwóch strategii retorycznych: "orientalnej" i "zachodniej" w twórczości Amy Tan, amerykańskiej pisarki chińskiego pochodzenia. Przedstawiam w nim wysiłki autorki zmierzające do pogodzenia wymagań linearnej anglo-amerykańskiej logiki z ekspansywnym typem myślenia wschodnioazjatyckiego. Drugi artykuł koncentruje się na procesach leżących u podstaw rekonstrukcji tożsamości dwujęzycznej autorki, usiłującej zasymilować się w nowym języku i kulturze, ujawniających się w pierwszoosobowej narracji Ewy Hoffman, amerykańskiej pisarki o polskich korzeniach. W trzecim tekście - poprzez analizę wyjątkowej historii Anny Wierzbickiej - dotyczącą jej kulturowego i językowego przekraczania granic, pokazuję, w jaki sposób różnice kulturowe, w tym różnice językowe, mogą być strategicznie wykorzystywane przez obdarzone siłą sprawczą dorosłe osoby bilingwalne do działania na swoją korzyść w interakcjach i praktykach społecznych. Moje inne prace odzwierciedlają trajektorię moich zainteresowań badawczych: od analizy tożsamości dorosłego dwujęzycznego pisarza do tożsamości studenta-autora tekstów akademickich (odniosę się do tego problemu bardziej szczegółowo w dalszej części autoreferatu).

Przerwa w pracy naukowo-badawczej

Po uzyskaniu dyplomu magisterskiego postanowiłem zrobić sobie przerwę w pracy naukowej, aby zdobyć międzynarodowe doświadczenie w nauczaniu języka angielskiego do celów akademickich. Na przykład, w latach 2007-2009 prowadziłem kurs "Introduction to Literature (ENG 120)" [„Wstęp do literaturoznawstwa (ENG 120)", tłumaczenie moje] na Wydziale Anglistyki Uniwersytetu Południowego Maine (USM) w Portland, Maine. Był to kurs mający na celu zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu trzech gatunków literackich w perspektywie historycznej oraz rozwinięcie ich krytycznego myślenia poprzez wypowiedzi pisemne na tematy związane z literaturą. Moje wysiłki związane z rozszerzeniem programu kursu o aspekty międzykulturowe zostały docenione przez moich przełożonych i studentów, co zostało wyrażone na przykład w sprawozdaniu z hospitacji moich zajęć napisanym przez Prof. Ann Dean, dyrektorkę *College Writing* na tej uczelni: "Many people teach Conrad, for instance, in 'intro to literature' courses. But Iga provided context for *Heart of Darkness* by assigning short stories by other Polish writers in translation. For our students, this was a real opportunity to think about global literature in a different way." ["Wiele osób uczy Conrada, na przykład w kursach "Wstęp do literatury". Ale Iga

przedstawiła *Heart of Darkness* w kontekście poprzez opowiadań innych polskich pisarzy w tłumaczeniu. Dla naszych uczniów była to prawdziwa okazja do innego myślenia na temat literatury światowej", tłumaczenie moje].

Kolejnym cennym doświadczeniem międzykulturowym w nauczaniu, które wykorzystuję do dziś w swoich badaniach naukowych, była moja praca w Intensive English Language Institute (IELI) [Instytucie Intensywnego Nauczania Języka Angielskiego, tłumaczenie moje] na Uniwersytecie Północnego Teksasu (UNT) w Denton, w Teksasie w latach 2009-2010. Prowadziła tam kurs 'Academic Skills' dla studentów międzynarodowych studiujących w USA, który jest intensywnym, specjalistycznym kursem polegającym na nauce umiejętności słuchania, czytania ze zrozumieniem, mówienia, pisania oraz robienia notatek z wykładów. Innym doświadczeniem, które zainspirowało moje dzisiejsze zainteresowania naukowe, było prowadzenie przeze mnie kursu 'International Teaching Assistants Methodological Workshop', który ma na celu metodyczne szkolenie międzynarodowych asystentów dydaktycznych pracujących na uniwersytecie w zakresie identyfikowania i korekty błędów gramatycznych, błędów w wymowie, a także uczeniu technik prezentacji potrzebnych nauczycielom akademickim do prowadzenia zajęć w wielokulturowych grupach.

Pracując w IELI, miałam również okazję podzielić się swoją międzykulturową wiedzą i doświadczeniem z innymi pracownikami wydziału przez prezentacje, które obejmowały takie tematy, jak: "Drawing inferences in intercultural contexts", [„Tworzenie inferencji w kontekstach międzykulturowych", tłumaczenie moje], "Cultural preferences in the organization of verbal codes", [„Preferencje kulturowe w organizacji kodów słownych", tłumaczenie moje] oraz "Cultural variations in argumentation strategies", [„Różnice kulturowe w strategiach argumentacyjnych" tłumaczenie moje]. Pomagałam również w opracowywaniu i organizowaniu 'Cultural Orientation Meetings', [" Spotkań kulturowych", tłumaczenie moje]. Ich celem było zapoznanie nowo zrekrutowanych, międzynarodowych studentów z wymaganiami amerykańskich uniwersytetów oraz z istotnymi, kulturowymi aspektami życia w USA. Na podstawie tych doświadczeń zdobyłem cenną wiedzę i uniwersalne umiejętności, z których intensywnie czerpię w mojej dzisiejszej pracy naukowej.

Dzięki doświadczeniu pracy w środowiskach wielokulturowych i wieloetnicznych, doszłam do pełnego przekonania, że nauczanie języka angielskiego jest złożonym i wielowymiarowym przedsięwzięciem. W związku z tym osiągnięcie istotnych celów edukacyjnych nie powinno polegać na wywieraniu presji na studentach , aby dostosowywali się do amerykańskich i zachodnioeuropejskich standardów społeczno-kulturowych, oraz

wyposażaniu ich w określone umiejętności językowe, ale powinno opierać się na uznaniu, że proces nauczania i uczenia się obejmuje zarówno lingwistyczne, jak i społeczno-kulturowe aspekty.

Powrót do pracy naukowo-badawczej

Te doświadczenia przełożyły się na moje zainteresowania naukowe i po moim powrocie do Polski w lipcu 2010 r. rozpoczęłam badania nad mechanizmami rządzącymi (re)konstrukcją tożsamości autorów piszących w drugim języka. Zaczęłam zbierać w ten sposób materiały do mojej rozprawy doktorskiej. W tym czasie poznałem profesor Annę Duszak, która, jak się później okazało, miała istotny wpływ na moje życie naukowe. W tym bowiem czasie profesor Duszak prowadziła pionierskie badania z zakresu analizy dyskursu, komunikacji międzykulturowej i semiotyki społecznej. Zainspirowała mnie pomysłami badawczymi, które przyczyniły się do skrystalizowania moich zainteresowań naukowych w kierunku badań nad tożsamością i pisemnym dyskursem akademickim. Ponadto nauczyła mnie prowadzić badania naukowe w sposób, który zrywa z percepcyjną rutyną, czyli z widzeniem tego, co wcześniej poznaliśmy i co wiemy z góry, że powinniśmy zobaczyć, i który pozwala nam patrzeć na badany przedmiot z zachowaniem dynamiki procesualnego poznania, czyli tak, jakby był widziany po raz pierwszy. Pisałam na ten temat w "In Memoriam", moim hołdzie złożonym zmarłej profesor Duszak, opublikowanym w tomie *Discourse Studies: ways and crossroads. Insights into cultural, diachronic and generic issues in the discipline* (Peter Lang, 2017).

W latach od 2013 do 2015 regularnie uczestniczyłam w corocznej konferencji GlobE, której pomysłodawczynią i przewodniczącą była profesor Duszak. Konferencje te koncentrowały się na zagadnieniach analizy dyskursu w kontekście międzykulturowym, zarówno w perspektywie historycznej, jak i dzisiejszej, i stworzyły dla mnie możliwości wymiany poglądów akademickich, przyczyniając się w ten sposób do rozwoju moich zainteresowań badawczych. Podczas tych konferencji wygłosiłam referaty, które zaowocowały następującymi publikacjami: "Academic identities: individual and collective 'selves'" w *Academic Inter-Genres: between Texts, Contexts and Identities* (Peter Lang, 2015),"Dual voicing of Asian American writers: The case of Amy Tan" oraz "Language use in cultural contexts: Towards an integrative view on academic writer identity" w *Discourse Studies: ways and crossroads. Insights into cultural, diachronic and generic issues in the discipline* (Peter Lang, 2017).

Pierwszy artykuł otworzył dla mnie nową ścieżkę badawczą, bowiem analizuję w nim dialektykę czynników poznawczych i społeczno-kulturowych, związanych z konstrukcją tożsamości pisarza akademickiego, i proponuję swoją własną binarną ramę konceptualną (mentalną) (*ang.* framework), która opisuje to zjawisko za pomocą dwóch wymiarów: indywidualnego (*ang.* individual) i kolektywnego (*ang.* collective). W mojej ostatniej publikacji pokonferencyjnej z cyklu GlobE kontynuuję wątek wzajemnych relacji indywidualnych i kolektywnych aspektów tożsamości pisarza, proponując kolejną ramę konceptualną, służącą badaniu pisarskiej autokreacji. Wykorzystuję do swoich rozważań teorię i praktykę antropologii lingwistycznej. Ponieważ problem mechanizmów kształtowania się tożsamości autorów piszących w drugim języku w żaden sposób nie został jeszcze rozwiązany, recenzenci tego artykułu uznali, że zaproponowane przeze mnie ramy mentalne stanowią obiecujący wkład w dziedzinę badań nad dyskursem i tożsamością.

Rozprawa doktorska

W 2014 roku obroniłam rozprawę doktorską pt: *The Co-Construction of Authorial Identity in Student Writing in Polish and English*, napisaną pod kierunkiem profesor Barbary Kryk-Kastovsky. Celem mojej pracy doktorskiej było sprawdzenie słuszności hipotezy, że każdy tekst akademicki jest aktem tożsamości, w którym tożsamość autora konstytuuje się i jest konstytuowana poprzez interakcje zachodzące w jego umyśle pomiędzy językiem rodzimym a językiem drugim. Przyjęte przeze mnie podejście metodologiczne miało charakter opisowy i przede wszystkim jakościowy oraz opierało się na metodach badawczych stosowanych w badaniach etnograficznych prowadzonych przez Geertz'a (1973) i Ivanič (1998). W swojej pracy kierowałam się obserwacją Geertz'a, głoszącą, że "man is an animal suspended in webs of significance he himself has spun" (1973: 5) ["człowiek jest zwierzęciem zawieszonym w sieciach znaczeń, które sam sobie uprzędł", tłumaczenie moje] i interpretowałem te "sieci" jako konstrukty społeczno-kulturowe, których ludzie używają, poszukując znaczenia.

Moje badanie pokazuje współoddziaływanie języka rodzimego i języka drugiego w procesie kształtowania się tożsamości autorów akademickich. Pytanie, które przyświecało moim dociekaniom brzmiało: czy istnieje podwójna jaźń autorska? A jeśli tak, to w jaki sposób rozwija się ona i jest wyrażana w tekstach akademickich pisanych przez studentów w języku angielskim i polskim? Dowiodłam, że nowa perspektywa nabyta dzięki znajomości dwóch języków i dwóch kultur wpływa na formowanie się podwójnej autorskiej jaźni. W związku z tym eksploracja takiej tożsamości staje się zadaniem bardziej złożonym, ponieważ

podwójne językowe wpływy mogą się wzajemnie uzupełniać lub wykluczać, co prowadzi do jeszcze większej dywersyfikacji tożsamości autorskiej. Moja rozprawa doktorska została opublikowana w 2014 r. przez Wydawnictwo Naukowe Instytutu Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej Uniwersytetu Warszawskiego.

Praca naukowa po doktoracie

Po doktoracie kontynuowałam badanie natury wzajemnych zależności między różnymi aspektami jaźni pisarza. W artykule "Cherry's contribution to the rhetorical theory for self-representation: *ethos and persona.* Does the 'real self' of the writer exist?" (Peter Lange, 2016), dowodzę, że w akcie pisania tożsamość autorska przybiera postać różnych typów własnego "ja", które ulegają zmianie wraz z nabywaniem przez autora życiowego doświadczenia i wiedzy oraz wraz ze zmianą kontekstu produkcji tekstu. Proponuję także wykorzystanie zaproponowanej przez Arystotelesa dyferencji pojęć: *ethos* i *persona* w szerszym kontekście dyskursywnej konstrukcji pisarskiej jaźni, w której zarówno *ethos*, jak i *persona* są traktowane przeze mnie jako dynamiczne i dyskursowo konstruowane aspekty autorskiej tożsamości.

Co więcej, moje zainteresowania badawcze rozszerzyłam o zagadnienia pozycjonowania i identyfikacji społecznej, które są pomocne w wyjaśnieniu, w jaki sposób jednostka porusza się dyskursowo między własnym poczuciem odrębności a uczuciem przynależności do wspólnoty. W artykule "Positioning and social identification in academic discourse: An English- Polish comparative study", opublikowanym w *Academic Journal of Modern Philology* (No. 4/2015) dowodzę, że choć dyskursywna tożsamość często konstytuuje się w odniesieniu do poczucia odrębności, inności, to umiejscawia się w obrębie społeczno-kulturowych i instytucjonalnie określonych pozycji podmiotowych (*ang.* subject positions).

Kolejnym ważnym wątkiem moich badań jest dążenie do zrozumienia źródeł powstania kulturowych preferencji dla określonych stylów komunikacyjnych. To zainteresowanie zainspirowało mnie do badania różnic w umiejętnościach poznawczych użytkowników kultury oralnej i użytkowników kultury piśmiennej, ze szczególnym uwzględnieniem strategii przetwarzania, organizacji i wyrażania myśli. W artykule "The influence of writing on thinking patterns and expression in a cross-cultural perspective", opublikowanym w tomie pokonferencyjnym LILA 2016, dowodzę, że skoro kultury zinternalizowały technologię pisania w różnym stopniu, to istnieją istotne, międzykulturowe różnice w sposobie budowania koherencji tekstu i stosowanych strategiach argumentacyjnych. W innym artykule "Rhetorical approaches to Academic Writing: the case of Polish and American Academic Writing"

(*Forum Artis Retoricae,* No.2/13) pokazuję, jak te różnice w sposobach myślenia utrudniają komunikację akademicką i proces socjalizacji międzynarodowych studentów w retorycznych konwencjach nowych społeczności dyskursowych. W szczególności skupiam się na kulturowych preferencjach dotyczących następujących aspektów tekstu: linearnego i dygresyjnego toku wypowiedzi, różnic w formie i treści oraz stopnia odpowiedzialności interpretacyjnej, jaką obarczeni są czytelnicy tych tekstów. Te kulturowo-specyficzne konwencje pisania generują stronnicze poglądy, które często prowadzą do błędów atrybucji, a w konsekwencji utrudniają komunikację akademicką i wymianę myśli naukowej.

Dzięki mojemu zaangażowaniu w konferencje naukowe, zarówno jako zapraszany mówca, wykładowca plenarny, jak i pomysłodawczyni, organizatorka i przewodnicząca konferencji, mam możliwości pogłębiania i rozszerzania moich zainteresowań badawczych poprzez budowanie sieci partnerskiej współpracy z wieloma autorytetami w swojej dziedzinie. Jednym z takich ważnych naukowych kontaktów jest moja współpraca z dr Robinem Andersonem z Uniwersytetu Milan-Bicocca w Mediolanie. Naukowe zainteresowania dr Andersona obejmują badania nad dyskursem, przyswajaniem drugiego języka (*ang.* Second Language Acquisition) oraz używaniem języka angielskiego do celów akademickich (*ang.* English for Academic Purposes). W naszej współpracy działania naukowe dr Andersona skupiają się właśnie na badaniach specjalistycznych zastosowań i akwizycji języka angielskiego, natomiast mój wkład polega na badaniu tożsamości związanych z pisaniem akademickim.

Z drem Andersonem spotkaliśmy się po raz pierwszy w 2015 roku na pierwszej konferencji z cyklu *Conferences on Communication Across Cultures (*COCAC), których jestem inicjatorką, autorką i przewodniczącą. Konferencja zatytułowana była "Negotiating and Resolving Conflicts" i skupiała się na istotnym problemie badawczym, a mianowicie na tożsamości dyskursowej nierodzimego użytkownika języka angielskiego, kształtującej się w procesie akulturacji w kulturowo i językowo nowych środowiskach oraz związanej z tym procesem akwizycji drugiego języka.

Nasza współpraca zaowocowała dwoma referatami, które wygłosiliśmy w 2016 roku na następujących konferencjach: *Multiculturalism, Multilingualism and the Self* PASE 2016, zorganizowanej przez Uniwersytet Śląski i *Cultures and Languages in Contact* w El Jadida, w Maroku, oraz trzema publikacjami. Nasze wspólne publikacje obejmują: "Academic identities and literacy practices: a few remarks on the influence of EAP instruction on the construction of disciplinary identities of Italian tertiary students", w tomie *Multilingualism, Multiculturalism and the Self: Studies in Linguistics and Language Learning* (No.1/2017),

"Bicultural identity and literacy practices", w tomie pokonferencyjnym *Cultures and Languages in Contact IV* (2017) oraz "Culture-specific and individual affective factors in professional communication", w *International Review of Pragmatics* (No.10/2018). Pisząc ten referat, oczekuję na publikację naszego kolejnego wspólnego artykułu pt: "Identity negotiation in cultural and pedagogical contexts: Institutional possibilities for selfhood", w *Identity in Communities Lodz Studies in Language* (Peter Lang 2018).Ta współpraca pozwoliła mi połączyć ze sobą wiele wątków moich dociekań badawczych: rozpoczynając od badań zapoczątkowanych w rozprawie doktorskiej, dotyczących wzajemnego wpływu języka rodzimego i języka drugiego na formowanie się tożsamości autorów prac akademickich, po nowe tematy i podejścia metodologiczne opisane w monografii, którą przedstawiam.

Nowe obszary badawcze, którymi zajmuję się w monografii, obejmują problematykę językowego i kulturowego przekraczania granic, utraty tożsamości w pierwszym języku i jej odzyskanie w drugim języku, problematykę pisania rozumianego jako akt (od)budowy tożsamości, rolę związków władzy w dyskursach społeczno-kulturowych i dyscyplinarnych oraz problematykę wpływu związków władzy na konstrukcję głosu autora.

Moja rozwijająca się aktywność badawcza otworzyła mi dalsze możliwości współpracy, wśród których szczególnie ważna jest kooperacja naukowa z profesorem Helmutem Gruberem, kierownikiem Wydziału Lingwistyki na Uniwersytecie Wiedeńskim i przewodniczącym austriackiego 'Association of Scientific Writing' (GEWISSS). Nasze zainteresowania badawcze się pokrywają, ponieważ Profesor Gruber zajmuje się analizą tekstów akademickich pisanych przez austriackich studentów po niemiecku od 2000 roku.

Współpracę rozpoczęliśmy w 2014 r., a we wrześniu 2016 r. w ramach programu unijnego Horizon 2020's Marie Skłodowska-Curie actions, call H2020-MSCA-IF-2016, złożyliśmy propozycję projektu badawczego (nr 739907, IAW) pt. *Authorial Identity in a Comparative Perspective. A Study of Student Writing Across Cultures and Academic Disciplines*, w którym prof. Gruber pełnił funkcję mojego konsultanta badawczego (*ang.* research contact). Napisany przeze mnie projekt miał na celu zbadanie kwestii realizacji podwójnego głosu (*ang.* dual voicing), ujawniającego się w tekstach akademickich polskich i austriackich studentów piszących w języku angielskim oraz zaproponowanie teoretycznego i metodologicznego modelu, który mógłby być zastosowany w analizie wielokulturowego korpusu tekstów z obszaru dyskursu akademickiego.

Kiedy dwujęzyczność i dwukulturowość stają się zjawiskiem dominującym w populacji europejskiej, a zwiększona mobilność między sektorem akademickim i korporacyjnym jest społecznym faktem, badanie to było odpowiedzią na unijne wezwanie do

budowania mostów między kulturami i dyscyplinami. Zaproponowany przeze mnie model służący badaniu tożsamości autorskiej w tekstach akademickich umożliwia diagnozowanie problemów komunikacyjnych w różnych kontekstach społeczno-kulturowych i dyscyplinarnych. W wyniku oceny tego projektu przez międzynarodowy panel niezależnych ekspertów przyznano mojej propozycji badawczej Pieczęć Doskonałości (*ang.* Seal of Excellence), wydaną przez Komisję Europejską, Horyzont 2020, w ramach Unijnego Programu Badań i Innowacji na lata 2014-2020 (*ang.* the EU Framework Programme for Research and Innovation 2014-2020).

Kolejnym ważnym wątkiem w moich kolaboracjach naukowych jest moja współpraca z profesorem Adrianem Holliday'em, kierownikiem the School of Language Studies and Applied Linguistics na Uniwersytecie Canterbury Christ Church w Wielkiej Brytanii. Profesora Holliday'a poznałam na konferencji *Language Learning and Teaching* SIG, która odbyła się na Uniwersytecie w Leeds, w Wielkiej Brytanii w 2014 r., gdzie wygłosiłam referat pt.:"The realization of authorial presence in student writing in English and Polish". Podczas konferencji oraz w późniejszych kontaktach udało nam się ustalić wspólną płaszczyznę badawczą. która w 2016 r. zaowocowała udziałem i przemówieniem plenarnym Profesora w drugiej edycji konferencji COCAC. Zaproponowany przeze mnie temat konferencji brzmiał: "Global Identities, Englishes and Competencies in Academic and Workplace Contexts" i cieszył się dużym zainteresowaniem wśród naukowców zajmujących się dyskursem zmieniających się kontekstów środowiska pracy i środowiska akademickiego, a także konsekwencją tych zmian dla badań i nauczania języka specjalistycznego.

Zainteresowania badawcze prof. Holliday'a są całkowicie zgodne z moimi, ponieważ zajmuje się on również kwestiami związanymi z międzykulturową komunikacją i ideologią, dyskursami kultury, ze szczególnym naciskiem na kształtowanie się osobistych i pisarskich tożsamości w narracjach negocjowanych (*ang.* negotiated narratives), międzynarodowej edukacji języka angielskiego (*ang.* international English language education) i obecności języka angielskiego na świecie (*ang.* English in the world). Obecnie pracujemy nad projektem badawczym, którego celem jest komparatystyczna analiza dyskursowych tożsamości polskich i brytyjskich studentów piszących w języku angielskim. Celem badania jest również znalezienie odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób polscy i brytyjscy studenci-autorzy, reprezentujący trzy dyscypliny akademickie, interpretują i wykorzystują wiedzę akademicką w instytucjonalnie usankcjonowany sposób oraz jakie konsekwencje ma to dla ich autorskich tożsamości.

Na wybór tego przedmiotu badań miały wpływ następujące kwestie: (1) polska społeczność jest jedną z największych społeczności imigrantów w Wielkiej Brytanii. (2) dzięki swojej dwujęzyczności w badaniu mogę czerpać ze swoich osobistych doświadczeń językowych. (3) do tej pory nie przeprowadzono jeszcze żadnych badań porównawczych dotyczących konstrukcji dyskursowej tożsamości polskich i brytyjskich studentów piszących po angielsku w różnych dyscyplinach.

Mój projekt znacznie poszerza badania Lillis (2001) i Ivanič (1998) nad tożsamością studentów-autorów, ponieważ ich badania dotyczyły jedynie autorów jednojęzycznych i monokulturowych. Moje badanie natomiast ma na celu analizę tekstowej realizacji tożsamości nie tylko jednojęzycznych i monokulturowych studentów brytyjskich, ale także dwujęzycznych i dwukulturowych studentów polskich. Skupiam się bowiem na roli, jaką odgrywa język w procesach kształtujących tożsamość. Moje podejście badawcze rzuca wyzwanie konwencjonalnym metodom nauki pisania w drugim języku i wspiera proces legitymizacji alternatywnych głosów w angielskim dyskursie akademickim. Projekt ten ma być zgłoszony do realizacji w ramach programu wspierającego rozwój indywidualnych planów badawczych naukowców 'Supporting Progression in Academic Research Careers' (SPARC) na uniwersytecie Canterbury Christ Church.

Od 2014 roku współpracuję również z prof. Piotrem Chruszczewskim, dyrektorem Kolegium Międzyobszarowych Studiów Indywidualnych Uniwersytetu Wrocławskiego oraz przewodniczącym Komisji Nauk Filologicznych Oddziału PAN we Wrocławiu. Nasze wspólne zainteresowania badawcze obejmują: lingwistykę antropologiczną, badania nad dyskursem, socjolingwistykę i językoznawstwo tekstowe. W maju 2017 roku z inicjatywy prof. Chruszczewskiego zostałam zaproszona przez Komisję Nauk Filologicznych Oddziału PAN we Wrocławiu do wygłoszenia wykładu gościnnego w Kolegium Międzyobszarowych Studiów Indywidualnych Uniwersytetu Wrocławskiego. Mój wykład zatytułowany: 'Stories of crossing linguistic and cultural borders: The case of Polish second language writers' był przyczynkiem do interesującej wymiany poglądów na temat powszechnie panujących, nazbyt uproszczonych interpretacji dotyczących tożsamości dwujęzycznego pisarza.

Dyskusja ta była ważna z perspektywy zmian społecznych zachodzących w dobie globalizacji, kiedy jesteśmy świadkami tworzenia się kulturowych tygli, w których spotykają się ludzie różnych kręgów cywilizacyjnych. Problem ten szczególnie dotyka studentów międzynarodowych, którzy, aby funkcjonować w coraz szerzej rozwijających się anglojęzycznych społecznościach dyskursowych swoich dyscyplin, muszą podporządkować się anglo-amerykańskim normom retorycznym.

Obecnie zajmuję się opracowywaniem tematyki trzeciej edycji konferencji COCAC, którą otworzy prof. Ken Hyland, i która odbędzie się w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie w dniach 6-7 grudnia 2018 r. (http://cocac.san.edu.pl/) pod patronatem Polskiego Stowarzyszenia Lingwistyki Stosowanej (PTLS). Konferencja zatytułowana jest 'Revisiting Multiculturalism and Interdisciplinarity in Today's Academic Communication' i została zorganizowana we współpracy z prof. Chruszczewskim oraz instytucjami przez nas afiliowanymi. Celem konferencji jest stworzenie forum do dyskusji na temat zmian w postrzeganiu tożsamości kulturowych i językowych w środowisku akademickim, ze szczególnym uwzględnieniem ewolucji stylów komunikacyjnych zachodzących w dzisiejszym zglobalizowanym i wielokulturowym społeczeństwie.

Inne obszary pracy naukowej

Moja praca akademicka obejmuje także szereg działań redakcyjnych. Od 2013 roku jestem asystentką Redaktora Naczelnego *Kwartalnika Neofilologicznego*, międzynarodowego czasopisma indeksowanego w ERIH PLUS (Europejski Indeks Referencyjny dla Nauk Humanistycznych i Społecznych) oraz znajdującego się na liście B czasopism naukowych Polskiego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Do moich obowiązków należą prace redakcyjne związane recenzowaniem i edycją artykułów zgłoszonych do publikacji. Szczególnie istotne dla mnie są dwa tomy *Kwartalnika Neofilologicznego*; a mianowicie nr 1/16, który współredagowałem z Anną Snarską i do którego napisałem przedmowę, oraz nr 2/17, który współredagowałem z Sylwią Kossakowską-Pisarek. Zawierają one materiały z konferencji COCAC 2015 i COCAC 2016 oraz prezentują szerokie spojrzenie refleksyjne na temat wpływu kultury na praktyki dydaktyczne oraz dyskurs literacki, społeczny i korporacyjny w przestrzeni różnych kultur i dyscyplin akademickich.

Moje inne działania redakcyjne obejmują zrecenzowanie i edycję specjalnego numeru CUELT 2017, International Journal of Language Academy, tom 5/5, opublikowanego przez wydawnictwo Rota-Kariyer w Oulu w Finlandii. Tom zawiera materiały z trzeciej edycji konferencji *Çukurova International ELT Teacher Conference* zatytułowanej 'Reshaping Teaching and Learning English for the 21st Century', która odbyła się w dniach 20-21 kwietnia 2017 r. na Uniwersytecie Çukurova w Adanie, w Turcji i podczas której wygłosiłam przemówienie plenarne pt:" 'The recovery of identity through self-translation metaphor: The case of second language writers'. Redagowany przeze mnie tom jest poświęcony najlepszym praktykom pedagogicznym w nauczaniu języka angielskiego (ELT) oraz nauczaniu w języku angielskim. W przedmowie do tego wydania IJLA piszę o tym, że wzrost popularności języka

angielskiego jako medium nauczania na wszystkich poziomach edukacji oraz w szerokiej gamie dyscyplin akademickich, jest przyczyną dynamicznych zmian zachodzących w sposobach uczenia się i nauczania angielskiego. Zagadnienia związane z miejscem języka angielskiego w dzisiejszym świecie, jego utratą rodzimej własności (*ang.* native ownership) (zob. Widdowson 1994), istnieniem jego różnych odmian, wskazują na pilną potrzebę ponownego zastanowienia się sposobami, w jakich uczy się go i naucza w tych i wielu innych, ciągle zmieniających się kontekstach komunikacyjnych.

Moje zawodowe afiliacje obejmują członkostwo w: Modern Language Association of America (2008), TexTESOL V (2009) i Polskiem Stowarzyszeniu Lingwistyki Stosowanej (2017). Ponadto byłam zaangażowana w różnego rodzaju prace administracyjne. Na przykładw latach 2015-2017 pełniłem funkcję zastępcy dyrektora Instytutu Anglistyki Społecznej Akademii Nauk w Warszawie. Byłam odpowiedzialna za hospitacje zajęć, opracowywanie programów nauczania i oceniania, a także propozycji rozwoju zawodowego dla pracowników.

Profesjonalne działania w zakresie innowacji i mentoringu

We współpracy z międzynarodową agencją reklamową Publicis Polska (www.publicis.pl), zainicjowałam profesjonalne działania innowacyjne poprzez opracowanie tematyki i zorganizowanie warsztatów pt: *Introduction to the Agency World.* Warsztaty obejmują panele dyskusyjne mające na celu rozwijanie umiejętności studentów w zakresie komunikacji globalnej, ze szczególnym uwzględnieniem języka reklamy. Uczestnikami warsztatów są studenci filologii angielskiej na poziomie magisterskim w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie, będący uczestnikami specjalizacji *Intercultural Communication in Business and Advertising*, którą wymyśliłam, nadzoruję i prowadzę.

W latach 2014-2015 byłam promotorką czternastu prac licencjackich na Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie. Od 2014 prowadzę seminarium dyplomowe i sprawuję opiekę naukową nad pracami magisterskimi studentów stacjonarnych w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie, którzy są uczestnikami specjalizacji *Intercultural Communication in Business and Advertising.* Do tej pory około dwudziestu studentów napisało i obroniło swoje prace pod moim kierunkiem.

Literatura

Geertz, Clifford. *The Interpretation of Cultures*. New York: Basic Books, 1973.

Ivanič, Roz. *Writing and Identity: The Discoursal Construction of Identity in Academic Writing*. Amsterdam: John Benjamins, 1998.
Lillis, Theresa. *Student Writing: Access, Regulation, Desire*. London: Routledge. 2001.
Widdowson, Henry G. "The ownership of English." *TESOL Quarterly*, tom 28(2), 1994, s. 377-389.

Warszawa, 24 kwiecień 2018 r.

Iga Maria Lehman
Załącznik nr 5

Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej, udziale w konferencjach i seminariach naukowych, działalności eksperckiej, przyznanych stypendiach międzynarodowych i popularyzacji nauki

I. Osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki.

2015 – obecnie: Clark University, oddział w Warszawie (http://www.clarkuniversity.eu/)

1. Komunikacja interkulturowa w biznesie. Cykl wykładów interaktywnych mających na celu zapoznanie studentów ze słownictwem i pojęciami z zakresu komunikacji interkulturowej w biznesie.

2012 – obecnie: Społeczna Akademia Nauk w Warszawie (http://www.warszawa.san.edu.pl/)

2. Komunikacja interkulturowa. Cykl wykładów interaktywnych mających na celu celu zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami związanymi z komunikowaniem międzykulturowym (np. relatywizm, etnocentryzm kulturowy, szok kulturowy), przykładami teorii komunikowania międzykulturowym (np. face negotiation theory) oraz głównymi źródłami barier w komunikacji międzykulturowej (np. stereotypy, uprzedzenia, mylne interpretacje znaków językowych i niejęzykowych).
3. Socjolingwistyczne aspekty reklamy. Zajęcia specjalistyczne mające na celu zapoznanie studentów z pojęciami związanymi z socjolingwistycznymi aspektami reklamy w perspektywie międzykulturowej.
4. Argumentacja i negocjacja w biznesie. Cykl praktycznych ćwiczeń mający na celu zapoznanie studentów z regułami retoryki stosowanymi w negocjacjach i rozmowach biznesowych w różnych kulturach.
5. Teorie komunikacji w perspektywie ekolingwistycznej. Zajęcia specjalistyczne mające na celu zapoznanie studentów z teoriami komunikacji umożliwiającymi zrozumienie, w jaki sposób procesy globalizacji powodują zmiany społeczno-kulturowe i wpływają na ludzkie życie.
6. Academic Writing. Ćwiczenia wprowadzające studentów w zagadnienia związane z pisaniem akademickim (m.in pisanie esajów ekspozycyjnych, argumentacyjnych, organizacja pracy badawczej).
7. Seminarium dyplomowe
   Seminarium dyplomowe dla studentów stacjonarnych drugiego stopnia.

2013 - 2015 : Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS w Warszawie

1. Teoria i praktyka komunikacji biznesowej. Cykl wykładów interaktywnych mających na celu zapoznanie studentów ze słownictwem i pojęciami z zakresu komunikacji biznesowej.
2. Seminarium dyplomowe
   Seminarium dyplomowe dla studentów stacjonarnych pierwszego stopnia.

2010 - 2012 : Uczelnia Vistula w Warszawie
Studium Języków Obcych

1. Koordynowanie Studium Języków Obcych
Odpowiedzialna za opracowywanie programów nauczania i planów zajęć, przygotowanie testów i egzaminów oraz nadzorowanie i ocenę pracy lektorów

Instytut Filologii Angielskiej

2. Academic Writing. Ćwiczenia wprowadzające studentów w zagadnienia związane z pisaniem akademickim (m.in pisanie esajów ekspozycyjnych, argumentacyjnych, organizacja pracy badawczej).

2009 – 2010: University of North Texas, Denton, TX, USA.
Intensive English Language Institute (IELI), UNT- International

1. ASC (Academic Skills Course) Levels 4, 5, and 6
Kurs mający na celu przygotowanie studentów międzynarodowych do studiów w języku angielskim na amerykańskich uniwersytetach poprzez rozwijanie umiejętności pisania, czytania, mówienia, słuchania oraz robienia notatek z wykładów i ćwiczeń.

2. ITA (International Teaching Assistants) Workshop
Kurs mający na celu metodyczne i językowe przygotowanie międzynarodowych wykładowców do pracy ze studentami na Uniwersytecie Północnego Teksasu (*ang.* University of North Texas).

2009 – 2010: University of North Texas, Denton, TX, USA.
English Department

1. British Literature from the Romantic Period to Present (ENG 2210)
Kurs mający na celu zapoznanie studentów z różnymi strategiami interpretacyjnymi i analizą wybranych tekstów z literatury brytyjskiej od romantyzmu do współczesności.

2. World Literature from the Ancients Through the Early Renaissance (ENG 2323)
Kurs mający na celu zapoznanie studentów z różnymi strategiami interpretacyjnymi i analizą wybranych tekstów z literatury światowej od antyku do wczesnego renesansu.

2007 – 2009: University of Southern Maine, Portland, ME, USA.
English Department

1. Introduction to Literature (ENG 120)
Kurs mający na celu zapoznanie studentów z wybranymi gatunkami literackimi w perspektywie historycznej oraz rozwinięcie umiejętności pisania akademickiego na tematy związane z literaturą światową.

1996-2006: Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS w Warszawie
(wówczas: Wyższa Szkoła Psychologii Społecznej w Warszawie)
Studium Języków Obcych

1. Warsztaty z podstaw psychologii społecznej w języku angielskim
2. Lektoraty z języka angielskiego

Działalność popularyzująca naukę

1. 2018- obecnie: opracowanie autorskie studiów podyplomowych *Postgraduate Studies in English for Specific Purposes* (http://www.podyplomowe.san.edu.pl).

   Studia podyplomowe *Postgraduate Studies in English for Specific Purposes*, skierowane są do nauczycieli i lektorów specjalistycznego języka angielskiego. Celem kształcenia jest podniesienie kompetencji w zakresie metodyki nauczania przedmiotów specjalistycznych (ESP) oraz metodyki nauczania w zintegrowanym kształceniu przedmiotowo-językowym (CLIL).
2. 2015- obecnie: opracowanie autorskie, organizacja i prowadzenie warsztatów *Introduction to the Agency World.*

   We współpracy z agencją reklamową Publicis Poland (www.publicis.pl) opracowałam tematycznie i zorganizowałam warsztaty *Introduction to the Agency World.* Warsztaty obejmują panele dyskusyjne mające na celu rozwijanie umiejętności studentów w zakresie komunikacji globalnej, ze szczególnym uwzględnieniem języka reklamy. Uczestnikami warsztatów są studenci filologii angielskiej na poziomie magisterskim ze specjalizacji *Komunikacja międzykulturowa w biznesie i reklamie* w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie. Studenci mają również możliwość odbycia praktyk w agencji, podczas których nabywają wiedzę o realiach pracy w reklamie. Działania te uwieńczone są sukcesem, ponieważ absolwenci znajdują zatrudnienie w agencjach reklamowych, brandingowych i public relations (w tym np. w Publicis Poland).

3. 2014- obecnie: opracowanie autorskie i kierowanie specjalizacją *Komunikacja międzykulturowa w biznesie i reklamie*.

   W ramach specjalizacji *Komunikacja międzykulturowa w biznesie i reklamie* na kierunku filologia angielska w Społecznej Akademii Nauk, kształceni są specjaliści do pracy w sektorze *creative industries* związanym z komunikacją globalną i zarządzaniem wizerunkiem.

J. Opieka naukowa nad studentami

2014-obecnie: prowadzę seminarium dyplomowe i sprawuję opiekę naukową nad pracami magisterskimi studentów stacjonarnych w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie, którzy są uczestnikami specjalizacji *Komunikacja międzykulturowa w biznesie i reklamie*. Do tej

pory około dwudziestu pięciu studentów napisało i obroniło swoje prace pod moim kierunkiem.

2014-2015: byłam promotorką czternastu prac dyplomowych studentów pierwszego stopnia studiów stacjonarnych na Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie.

K. Opieka naukowa nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego- nie dotyczy.

L. Staże w zagranicznych lub krajowych ośrodkach akademickich- nie dotyczy.

M. Wykonane ekspertyzy lub inne opracowania na zamówienie- nie dotyczy.

N. Udział w zespołach eksperckich i konkursowych- nie dotyczy.

O. Recenzowanie projektów międzynarodowych i krajowych- nie dotyczy.

P. Recenzowanie publikacji w czasopismach międzynarodowych i krajowych.

2017-obecnie: *Kwartalnik Neofilologiczny*, liczba recenzowanych artykułów: 2

Q. Inne osiągnięcia, nie wymienione w pkt IIIA - IIIP.

2017: Koordynowanie prac związanych z parametryzacją Instytutu Anglistyki

2015-2017: Zastępca Dyrektora Instytutu Anglistyki Społecznej Akademii Nauk w Warszawie.

Byłam odpowiedzialna za hospitacje zajęć, opracowywanie programów nauczania, a także propozycje możliwości rozwoju zawodowego dla pracowników.

1996: Nominacja na tłumacza przysięgłego

Yga Lehman

Stan: 24 kwietnia 2018 r.

Warszawa, 24 kwietnia 2018 r.

Dr Iga Maria Lehman
Załącznik nr 4

Wykaz opublikowanych prac naukowych lub twórczych prac zawodowych

I. Wykaz publikacji stanowiących osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

Tytuł osiągnięcia naukowego:

Monografia: Lehman, Iga M., 2018, *Authorial Presence in English Academic Texts*: *A Comparative Study of Student Writing Across Cultures and Disciplines*, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien: Peter Lang Verlag, 251 s., ISBN 978-3-631-74940-1 (Print); DOI 10.3726/b14175, U.S. Library of Congress Catalog (punktacja MNiSW: 25 pkt.).

II. Wykaz innych (nie wchodzących w skład osiągnięcia wymienionego w pkt I) opublikowanych prac naukowych oraz wskaźniki dokonań naukowych:

A) Publikacje naukowe w czasopismach znajdujących się na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH)

1. Lehman Iga M. 2012a. "Patterns of cultural differences that affect second-language writing", *Kwartalnik Neofilologiczny* I/12, s. 99-107 (punktacja MNiSW: 12 pkt.).
2. Lehman Iga M. 2012b. "Discourse in a culturally diverse classroom", *Kwartalnik Neofilologiczny* IV /12, s. 447-454 (punktacja MNiSW: 12 pkt.).
3. Lehman Iga M. 2014a. "The role of identity in student writing in English and in Polish", *Kwartalnik Neofilologiczny* III/14, s. 601-611(punktacja MNiSW: 12 pkt.).
4. Lehman Iga M. 2015e. "Power relations and identity construction in didactic discourse: a Polish-English comparative study", *Kwartalnik Neofilologiczny* IV/15, s. 557-566 (punktacja MNiSW: 12 pkt.).
5. Lehman Iga M. i Mazurek-Kucharska Beata. 2016b. "The application of adjective semantic space to the assessment of the self and others as effective/ineffective negotiators", *Kwartalnik Neofilologiczny* I/16, s. 89-97 (punktacja MNiSW: 12 pkt.).

   Mój udział procentowy szacuję na 50%. Mój wkład merytoryczny polegał na omówieniu wyników badania dotyczącego zastosowania przymiotnikowej przestrzeni

semantycznej do oceny siebie i innych jako skutecznych lub nieskutecznych negocjatorów, opisaniu roli kultury korporacyjnej w procesie negocjacji oraz na współtworzeniu ostatecznej wersji artykułu.

6. Lehman Iga M. 2017b. "The reconstruction of the identity of bilingual authors through first person tellings: gain or loss?", *Kwartalnik Neofilologiczny* II /17, s .181-190 (punktacja MNiSW: 12 pkt.).
7. Lehman Iga M. and Anderson Robin. 2018. "Culture-specific and individual factors in professional communication", *International Review of Pragmatics*, Vol. 10, issue 2, s. 147-167, DOI: 10.1163/18773109-201810013 (punktacja MNiSW: 11 pkt.).

Mój udział procentowy szacuję na 50%. Mój wkład merytoryczny polegał na omówieniu problematyki wpływu instytucjonalnie usankcjonowanych związków władzy na konstrukcję głosu autora tekstów akademickich oraz na współtworzeniu ostatecznej wersji artykułu.

B) Monografie, publikacje naukowe w czasopismach międzynarodowych lub krajowych innych niż znajdujące się na liście, o której mowa w pkt IIA:

Monografie

1. Lehman Iga M. 2014b. *The Co-Construction of Authorial Identity in Student Writing in Polish and English* (*Studi@Naukowe 25*), Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Instytutu Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej, 111 s. (punktacja MNiSW: 25 pkt.).

Publikacje naukowe w czasopismach międzynarodowych lub krajowych innych niż znajdujące się na liście, o której mowa w pkt IIA:

1. Lehman Iga M. 2011. "Cultural differences that matter in the classroom", w: *Building Cultural Bridges*, *Vol.II*, International Conference in Almaty, Almaty: University of Suleyman Demirel, s. 240-250.
2. Lehman Iga M. 2013a. " From contrastive rhetoric to intercultural rhetoric: why intercultural rhetoric needs to reframe the concept of culture", w: Salski, Łukasz- Weronika Szubko-Sitarek- Jan Majer (red.) *Perspectives on Foreign Language Learning*. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, s. 31-48 (punktacja MNiSW: 5 pkt.).
3. Lehman Iga M. 2013b. "Rhetorical approaches to Academic Writing: The case of Polish and American Academic Writing", *Forum Artis Retoricae* II/13, s. 68-81. (punktacja MNiSW: 9 pkt.).
4. Lehman Iga M. 2015a. "Academic identities: individual and collective 'selves'", w: Anna Duszak and Grzegorz Kowalski (red.) *Academic Inter-Genres: between Texts, Contexts and Identities*. Warszawa: Peter Lang ; E-ISBN 978-3-653-03984-9 (E-Book); ISBN 978-3-631-64625-0 (Print), s.167-187 (punktacja MNiSW: 5 pkt.).
5. Lehman Iga M. 2015b. "Positioning and social identification in academic discourse: An English- Polish comparative study", w: Piotr Chruszczewski, Franciszek Grucza,

Stanisław Prędota (red.) *Academic Journal of Modern Philology*, volume 4 (2015). Wrocław: Oddział Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu & Wydawnictwo Wyższej Szkoły Filologicznej we Wrocławiu (E-ISBN: 2299-7164 (E-Book)) http://www.wsf.edu.pl/74697.xml, s. 65-71 (punktacja MNiSW: 7 pkt.).

6. Lehman Iga M. 2015c. "Dual voicing of Asian American writers: The case of Amy Tan", *Scripta Neophilologica Posnaniensia* XV/2015, s. 121-135 (punktacja MNiSW: 6 pkt.).
7. Lehman Iga M. i Zybert Jerzy. 2015d. "Identifying and repairing coherence breaks in FL student written discourse", *Scripta Neophilologica Posnaniensia* XV/2015, s. 137-146 (punktacja MNiSW: 6 pkt.).

   Mój udział procentowy szacuję na 50%. Mój wkład merytoryczny polegał na przeprowadzeniu badania, które ujawniło błędy w zakresie stosowanych wykładników spójności w tekstach akademickich pisanych przez studentów polskich i ukraińskich, pokazaniu w jaki sposób te błędy wpływają na odbiór tekstu i zasugerowaniu strategii, które mogą być pomocne w eliminacji tych błędów.
8. Lehman Iga M. 2016a. "Cherry's contribution to the rhetorical theory for self-representation: *ethos and persona.* Does the 'real self' of the writer exist?", w: Kamila Ciepiela (red.) *Identity in Communicative Contexts,* Lodz Studies in Language (2016), Frankfurt am Main : Peter Lang, s. 189-200 (punktacja MNiSW: 5 pkt.).
9. Lehman Iga M. 2016c. "The influence of writing on thinking patterns and expression in a cross-cultural perspective" LILA'16 materiały pokonferencyjne opublikowane przez DAKAM (Eastern Mediterranean Research Centre), ISBN 978-605920728-7, s. 35-39.
10. Lehman Iga M. 2016d. „Rola kontekstu kulturowego w dyskursie akademickim", w: Beata Mazurek-Kucharska (red.) *Przedsiębiorczość i Zarządzanie* , tom XVII zeszyt 7, cz. I, Warszawa: Wydawnictwo SAN, s. 209-219 (punktacja MNiSW: 14 pkt.).
11. Lehman Iga M. i Anderson Robin. 2017a. "Academic identities and literacy practices: a few remarks on the influence of EAP instruction on the construction of disciplinary identities of Italian tertiary students", w: Danuta Gabryś-Barker, Dagmara Gałajda, Adam Wojtaszek, Paweł Zakrajewski (red.) *Multilingualism, Multiculturalism and the Self: Studies in Linguistics and Language Learning (Volume 1).* Heidelberg/Berlin: Springer, s. 139-152 (punktacja MNiSW: 5 pkt.).

    Mój udział procentowy szacuję na 50%. Mój wkład merytoryczny polegał na omówieniu wpływów indywidualnych i środowiskowych na kształtowanie się tożsamości akademickiej oraz na współtworzeniu ostatecznej wersji artykułu.
12. Lehman Iga M. 2017b. "The recovery of identity through self-translation metaphor: The case of second language writers", w: Hasan Bedir (red.) CUELT 2017 *Reshaping Teaching and Learning English for the 21st Century.* Księga abstraktów. Cukurova: Akademisyen Kitabevi. ISBN: 978-605-9354-97-4
13. Lehman Iga M. 2017. "Linguistic and cultural border crossing and the reconceptualization of identity and socialization", w: Piotr Cap (red.) *New Developments in Linguistic Pragmatics* NDLP 2017. Księga abstraktów. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. ISBN: 978-83-8088-652-0.

14. Lehman Iga M. 2017c. "Language use in cultural contexts: Towards an integrative view on academic writer identity", w: Karolina Broś and Grzegorz Kowalski (red.) *Discourse Studies: ways and crossroads. Insights into cultural, diachronic and generic issues in the discipline.* Frankfurt am Main: Peter Lang, s. 79-94, ISBN: 978-3-631-73948-8 (punktacja MNiSW: 5 pkt.).
15. Lehman Iga M. i Anderson Robin. 2017d. "Bicultural identity and literacy practices", in: Reddad Erguig, Abdelaziz Boudlal, Abdelkader Sabil and Mohamed Yeou (red.) *Cultures and Languages in Contact IV.* EL Jadida, Morocco, s. 601-616, ISBN: 978-9981-00-876-2 (punktacja MNiSW: 5 pkt.).

    Mój udział procentowy szacuję na 50%. Mój wkład merytoryczny polegał na omówieniu problematyki językowego i kulturowego przekraczania granic, utraty tożsamości w pierwszym języku i jej odzyskanie w drugim języku oraz na współtworzeniu ostatecznej wersji artykułu.

Przedmowy

1. Lehman Iga M, 2016, "Introduction", w: Lehman Iga M. i Snarska Anna (red.) *Kwartalnik Neofilologiczny* I/16, Warszawa: Polska Akademia Nauk i Społeczna Akademia Nauk, s. 3-4, ISSN 0023-5911.
2. Lehman Iga M., 2017,"Editor's preface", w: Lehman Iga M. (red. gościnny). *International Journal of Language Academy* (wydanie specjalne), tom 5/5, Oulu, Finland: Rota-Kariyer, ISSN: 2342-0251, http://ijla.net/DergiDosyalar/435445317_3.pdf

C) Opracowania zbiorowe, katalogi zbiorów, dokumentacja prac badawczych, ekspertyz, utworów i dzieł artystycznych- nie dotyczy.

D) Sumaryczny impact factor według listy Journal Citation Reports (JCR) zgodnie z rokiem opublikowania- nie dotyczy.

E) Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS)- nie dotyczy.

F) Indeks Hirscha według bazy Web of Science (WoS): WH- 3

G) Kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi oraz udział w takich projektach- nie dotyczy.

H) Międzynarodowe i krajowe nagrody za działalność naukową albo artystyczną.

1. *Pieczęć Doskonałości* (ang. *Seal of Excellence*), 2017, przyznana przez Komisję Europejską, instytucję zarządzającą programem "Horyzont 2020", unijnym Programem Ramowym w Zakresie Badań Naukowych i Innowacji na lata 2014-2020 (*ang.* the EU Framework Programme for Research and Innovation 2014-2020), za propozycję projektu nr. 739907, IAW *Authorial Identity in a Comparative Perspective. A Study of Student Writing Across Cultures and Academic Disciplines.*

   Projekt został oceniony przez międzynarodowy panel niezależnych ekspertów w ramach programu unijnego „Horyzont 2020, Marie Skłodowska-Curie actions, call

H2020-MSCA-IF-2016", jako wysokiej jakości propozycja w ogromnie konkurencyjnym procesie ewaluacyjnym. Oznacza to przejście, z wynikiem 85% lub wyższym, trzech rygorystycznych progów oceny: doskonałość (*ang.* excellence), wpływ (*ang.* impact) oraz jakość i efektywność wdrażania (*ang.* quality and efficiency of implementation), wymaganych do otrzymania finansowania z programu "Horyzont 2020".

I. Wygłoszenie referatów na międzynarodowych i krajowych konferencjach tematycznych- nie dotyczy.

III. Dorobek dydaktyczny i popularyzatorski oraz informacja o współpracy międzynarodowej.

A. Uczestnictwo w programach europejskich oraz programach międzynarodowych.

1. 2016-2017: Uczestnictwo, we współpracy z prof. Helmutem Gruberem z Uniwersytetu Wiedeńskiego, w unijnym programie badawczym „Horyzont 2020, Marie Skłodowska-Curie actions, call H2020-MSCA-IF-2016".
   Tytuł projektu: *Authorial Identity in a Comparative Perspective. A Study of Student Writing Across Cultures and Academic Disciplines.*
   Charakter uczestnictwa habilitanta: główny wykonawca.
2. 2017-obecnie: Opracowywanie, we współpracy z prof. Adrianem Holliday'em z uniwersytetu Canterbury Christ Church w Wielkiej Brytanii, projektu badawczego, który ma być zgłoszony do realizacji w ramach programu wspierającego rozwój indywidualnych planów badawczych naukowców 'Supporting Progression in Academic Research Careers' (SPARC) na uniwersytecie Canterbury Christ Church.
   Tytuł projektu: *The Realization of Authorial Presence in L1 and L2 Student Writing in English Across Disciplines.*
   Charakter uczestnictwa habilitanta: główny wykonawca.

B. Aktywny udział w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych.

1. Lehman Iga M. 2012."From Contrastive Rhetoric to Intercultural Rhetoric", *Pragmatyka 2012*, Uniwersytet Łódzki, Polska.
2. Lehman Iga M. 2012. "Rhetorical Approaches to Academic Writing: the Case of Polish and American Academic Writing", *Retoryka sporu*, Uniwersytet Warszawski, Polska.
3. Lehman Iga M. 2013."Tożsamość autora w tekście akademickim", *Tekst naukowy wczoraj i dziś: wiedza – język (dyskurs) – przekład naukowy*, GlobE 2013, Uniwersytet Warszawski, Polska.
4. Lehman Iga M. 2013."The co-construction of authorial identity in an academic text", *Third International Conference on Foreign Language Writing Theory and Practice* FLOW 2013, Uniwersytet Łódzki, Polska.
5. Lehman Iga M. 2014." Depersonalization of the author in didactic discourse: An English-Polish contrastive study", *Languages in Contact* 2014, Wyższa Szkoła Filologiczna we Wrocławiu, Polska.

6. Lehman Iga M. 2014. "The realization of authorial presence in student writing in English and Polish", *Language Learning and Teaching* SIG 2014, Uniwersytet w Leeds, Wielka Brytania.
7. Lehman Iga M. 2014. "Dual authorial identity of Asian -American writers: The case of Amy Tan", *GlobE – Asian* 2014, Uniwersytet Warszawski, Polska.
8. Lehman Iga M. 2015. "Power relations and identity construction in didactic discourse: A Polish-English comparative study", *ICA Łódź* 2015, Uniwersytet Łódzki, Polska.
9. Lehman Iga M. 2015. "How to analyze authorial identity in student writing in English across cultures and academic disciplines: socio-cultural and linguistic parameters", *Forum on Discourse*, GlobE 2015, Uniwersytet Warszawski, Polska.
10. Lehman Iga M. i Jerzy Zybert. 2015. "Identifying and repairing coherence breaks in FL student written discourse", *27th International Conference on Foreign and Second Language Acquisition* ICSFLA 2015, Uniwersytet Śląski, Polska.
11. Lehman Iga M. 2015. "Cherry's contribution to the rhetorical theory for self-representation: *ethos* and *persona*. Does the 'real self' of the writer exist? ", *Personal Identity Through a Language Lens* PILL 2015, Uniwersytet Łódzki, Polska.
12. Lehman Iga M. i Beata Mazurek-Kucharska. 2015. "The application of adjective semantic space to the assessment of the self and others as effective/ineffective negotiators", *1st International Conference on Communication Across Cultures: Negotiating and Resolving Conflicts* COCAC 2015, Społeczna Akademia Nauk w Warszawie, Polska.
13. Lehman Iga M. 2015."Reasoning patterns and logical-linguistic issues in East-Asian and Anglo-American discourse", *1st International Conference on Communication across Cultures: Negotiating and Resolving Conflicts* COCAC 2015, Społeczna Akademia Nauk w Warszawie, Polska.
14. Lehman Iga M. 2015. "Developing communicative competence in FL students: remarks on culturally responsive teaching", *The Worldwide Forum on Education and Culture* 2015, Uniwersytet Washington Rome Center w Rzymie, Włochy.
15. Lehman Iga M. 2015. „Rola kontekstu kulturowego w dyskursie akademickim", *8th International Conference of the cycle Modern Administration of Public Affairs* 2015: Multicultural Dilemmas of Universitas, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie i Społeczna Akademia Nauk w Warszawie, Polska.
16. Lehman Iga M. i Robin Anderson. 2016. "Academic identities and literacy practices: a few remarks on the influence of EAP instruction on the construction of disciplinary identities of Italian tertiary students", *25th Annual Conference of The Polish Association for the Study of English: Multiculturalism, Multilingualism and the Self* PASE 2016, Uniwersytet Śląski, Polska.
17. Lehman Iga M. 2016."The influence of writing on thinking patterns and expression in a cross-cultural perspective", *3rd Linguistics and Language Conference* LILA 2016, DAKAM (Eastern Mediterranean Academic Research Center), Stambuł, Turcja.
18. Lehman Iga M. 2016. "The reconstruction of the identity of bilingual authors through first-person tellings: gain or loss?, *2nd International Conference on Communication across Cultures: Global Identities, Englishes and Competencies in Academic and Workplace Contexts* COCAC 2016, Społeczna Akademia Nauk w Warszawie, Polska.

19. Lehman Iga M. i Robin Anderson. 2016. "Bicultural identity and literacy practices", *Cultures and Languages in Contact*, the School of Humanities and Social Sciences w EL Jadida, Moroko.
20. Lehman Iga M. 2017."Linguistic and cultural border crossing and the reconceptualization of identity and socialization", *8th Lodz Symposium: New Developments in Linguistic Pragmatics* 2017, Uniwersytet Łódzki, Polska.
21. Lehman Iga M. i Robin Anderson. 2017."Identity negotiation in cultural and pedagogical contexts: Institutional possibilities for selfhood", *Personal Identity Through a Language Lens* (PILL 4), Uniwersytet Łódzki, Polska.
22. Lehman Iga M. 2017. "Identity loss and recovery through self-translation metaphor", *Death and the Maiden*, Społeczna Akademia Nauk w Łodzi, Polska.
23. Lehman Iga M. 2017. "The reconstruction of identity in the processes of socialization in non-native contexts", VII Międzynarodowa Konferencja Naukowa Zarządzanie, Społeczna Akademia Nauk w Warszawie, Polska.

Wykłady plenarne

1. Lehman Iga M. 2017. "The recovery of identity through self-translation metaphor: The case of second language writers", Conference: Cukurova International ELT Teachers (CUELT) Conference *Reshaping Teaching and Learning English for the 21st Century,* Cukurova, Turkey.

Wykłady gościnne

1. Lehman Iga M. 2017. "Stories of crossing linguistic and cultural borders: The case of Polish second language writers", wykład gościnny na zaproszenie Komisji Nauk Filologicznych Oddziału PAN we Wroclawiu w dniu 9 maja 2017 w Instytucie Anglistyki Uniwersytetu Wrocławskiego.

Dodatkowa działalność naukowa

1. Od października 2017 biorę udział w pracach międzywydziałowego interdyscyplinarnego zespołu badawczego (Wydział Nauk o Zarządzaniu i Bezpieczeństwie oraz Wydział Nauk Humanistycznych) i powołanego w Społecznej Akademii Nauk w Warszawie. Celem zespołu jest prowadzenie badań w zakresie tematyki „Współpraca i rywalizacja. Podejście interdyscyplinarne i międzykulturowe".

   Tytuł obecnego projektu: „Rywalizacja w reklamach kultur o charakterze męskim" (ang. *masculinity cultures*). Celem badania jest analiza komparatywna podobieństw i różnic retorycznych w reklamach kultur o charakterze męskim, do których należą m.in. kultury anglosaskie.
   Charakter uczestnictwa habilitanta: członek zespołu.

2. Od grudnia 2015 współpracuję z dr Robinem Andersonem z Uniwersytetu Milan-Bicocca w Mediolanie. Owocem naszej współpracy są:
   a. dwa referaty wygłoszone na następujących konferencjach:

- *Multiculturalism, Multilingualism and the Self* PASE 2016 w Szczyrku, w Polsce,
- *Cultures and Languages in Contact* 2016 w El Jadida, w Maroku,

b. trzy publikacje, które obejmują:

- "Academic identities and literacy practices: a few remarks on the influence of EAP instruction on the construction of disciplinary identities of Italian tertiary students", w tomie *Multilingualism, Multiculturalism and the Self: Studies in Linguistics and Language Learning* (No.1/2017),
- "Bicultural identity and literacy practices", w tomie pokonferencyjnym *Cultures and Languages in Contact IV* (2017),
- "Culture-specific and individual affective factors in professional communication", w *International Review of Pragmatics* (No.10/2018),
- "Identity negotiation in cultural and pedagogical contexts: Institutional possibilities for selfhood", w: *Identity in Communities Lodz Studies in Language* (Peter Lang, w druku).
- Dr Anderson wystąpił również jako mówca plenarny na konferencji COCAC 2016.

3. Współpracuję naukowo również z prof. Piotrem Chruszczewskim, dyrektorem Kolegium Międzyobszarowych Studiów Indywidualnych Uniwersytetu Wrocławskiego oraz przewodniczącym Komisji Nauk Filologicznych Oddziału PAN we Wrocławiu. Obecnie współorganizowujemy trzecią edycję konferencji COCAC.

C. Udział w komitetach organizacyjnych i krajowych konferencji naukowych.

Nazwa konferencji, rok, miejsce odbycia konferencji, rola habilitanta

1. *1st International Conference on Communication across Cultures: Negotiating and Resolving Conflicts*, COCAC 2015, Społeczna Akademia Nauk w Warszawie, **przewodnicząca komitetu organizacyjnego.**
2. *2nd International Conference on Communication across Cultures: Global Identities, Englishes and Competencies in Academic and Workplace Contexts*, COCAC 2016, Społeczna Akademia Nauk w Warszawie, **przewodnicząca komitetu organizacyjnego.**
3. *3rd International Conference on Communication across Cultures: Revisiting Multiculturalism and Interdisciplinarity in Today's Academic Communication*, COCAC 2018 (http://cocac.san.edu.pl/), Społeczna Akademia Nauk w Warszawie, **przewodnicząca komitetu organizacyjnego.**

D. Otrzymane nagrody i wyróżnienia inne niż wymienione w pkt II H- nie dotyczy.

E. Udział w konsorcjach i sieciach badawczych- nie dotyczy.

F. Kierowanie projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych ośrodków polskich i zagranicznych oraz we współpracy z przedsiębiorstwami, innymi niż wymienione w pkt II G- nie dotyczy.

G. Udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism.

1) *Kwartalnik Neofilologiczny*, 2012 – obecnie, Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych Polskiej Akademii Nauk i Społeczna Akademia Nauk w Łodzi, **asystentka Redaktora Naczelnego i redaktorka naukowa zeszytów.**

Inne prace redakcyjne

1. 2017: Redakcja gościnna
   - Lehman Iga M. (**redaktor gościnny**). 2017. *International Journal of Language Academy* (wydanie specjalne), tom 5/5, Oulu, Finland: Rota-Kariyer, ISSN: 2342-0251.
2. 2016: Redakcja materiałów konferencyjnych:
   - Lehman Iga M. i Kossakowska-Pisarek Sylwia (red.). *Kwartalnik Neofilologiczny* II/17 (**publikacja pokonferencyjna COCAC 2016**), Warszawa: Polska Akademia Nauk i Społeczna Akademia Nauk, ISSN 0023-5911.
   - Lehman Iga M. and Snarska Anna (red.). 2016. *Kwartalnik Neofilologiczny* I/16 (**publikacja pokonferencyjna COCAC 2015**), Warszawa: Polska Akademia Nauk i Społeczna Akademia Nauk, ISSN 0023-591
3. 2013: Peer review:

- *Forum Artis Retoricae* tom 2, Warszawa: Wydawnictwo DiG, ISSN 1733-1986.

II. Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych.

1. Modern Language Association of America, 2008, członek
2. TexTESOL V, 2009, członek
3. Polskie Towarzystwo Lingwistyki Stosowanej, 2017, członek

Iga Lehman

Stan: 24 kwietnia 2018 r.